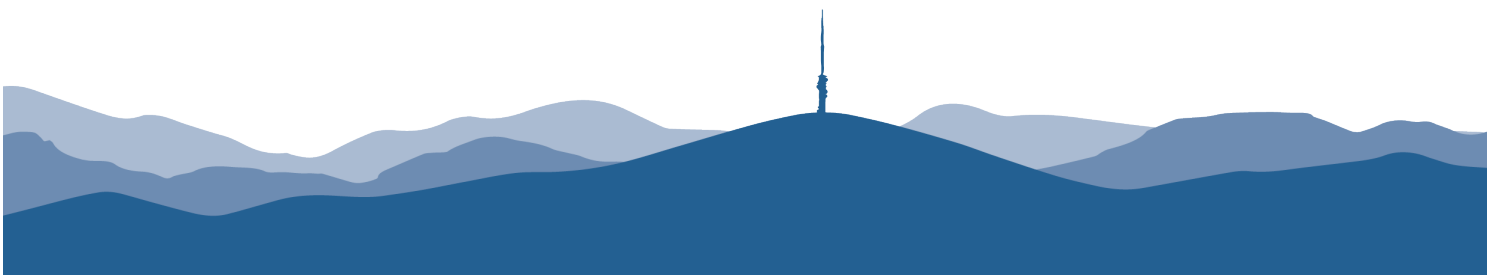

Årsmelding 2023

Årsmelding 2023

Innholdsfortegnelse

1 Innledning og oppsummering

1.1 Utfordringer framover

2 Regnskap og nøkkeltall 2023

2.1 Drift

2.2 Investeringer

2.3 Nøkkeltall, handlingsregler

2.4 Renteuvikling

2.5 Likviditet

2.6 Fondbeholdning

2.7 Kommunebarometeret

3 Utvikling i befolkning og lokalsamfunn

3.1 Folketallsutvikling

3.2 Arbeidskraft og arbeidsplass

3.3 SLT/politirådsarbeid

3.4 Folkehelse

4 Politikk

5 Organisasjon

5.1 Endringer i løpet av året

5.2 Helse, miljø og sikkerhet

5.3 Arbeidsmiljøutvalg

5.4 Miljørettet helsevern

5.5 Etiske retningslinjer

5.6 Likestilling

5.7 Tillitsvalgte og verneombud

5.8 Brukerundersøkelser

5.9 Sykefravær

5.10 Målbilde

6 Oppvekst og kultur

6.1 Skole

6.2 Barnehage

6.3 Kulturavdelingen

6.4 Kulturskolen

6.5 Bibliotek

6.6 Folkehelse

7 Levekår

7.1 Pleie og omsorg

7.2 Helse

7.3 Barnevern

7.4 Integrering

7.5 NAV

8 Landbruk, miljø og teknikk

8.1 Vann og avløp

8.2 Bygg og eiendom

8.3 Teknisk forvaltning

8.4 Brann, beredskap, feiing og forebygging

8.5 Landbruk

8.6 Skogbruk og viltforvaltning

9 Investeringer

10 Sentraladministrasjonen

10.1 Organisasjon

10.2 Økonomiavdeling

11 Kommunens interkommunale interesser

11.1 Kommunalt eierskap

11.2 Interkommunalt samarbeid

11.3 Lokalt eierskap og sameie

11.4 Medlemsskap

12 Beredskap

13 Internasjonal kontakt

14 Sentrale kommunestyrevedtak

1 Innledning og oppsummering

Året vi har lagt bak oss var et år for kommune- og fylkestingsvalg. Det er klart at slike år preger politisk arbeid i kommunene. Bjerkreim har etter valget ca 1/3 nye folkevalgte, 1/3 folkevalgte som har kommet tilbake og ca 1/3 som har forlenget sin posisjon fra forrige valgperiode. Det er viktig at innbyggere påtar seg verv som folkevalgt og bidrar inn i demokratiet.

Bjerkreim fikk ny vennskapskommune i 2023, Zboriv kommune i Ukraina. Kontrastene til rammene rundt kommunen, innbyggerne og demokratisk arbeid er stor.

Tjenester til innbyggerne i kommunen var relativt stabile gjennom 2023, se avsnitt 2.11 Kommunebarometeret og under hvert hovedområde fra kapittel 6-8 for mer informasjon.

I august var det byggestart for det lenge planlagte nye helsesenteret i Kobleberget. Det er planlagt ferdigstilling i 2025.

På inntektssiden er det merkbart at vindkraftinntektene kommer framover med både eiendomsskatt og produksjonsavgift. Dette gir oss helt andre muligheter og handlingsrom enn andre kommuner.

1.1 utfordringer framover

For økonomiske forhold er det viktig at vi nå ser hvordan samlet økonomisk påvirkning blir etter vår store investering med nytt helsesenter. Vi må helt klart tilpasse driften vår etter dette.

Endring i demografi med forholdsvis flere eldre, gjør at vi må se på økonomisk og tjenestemessige forholdene mellom våre avdelinger. Vi må forberede både innbyggere og kommunen på hvordan vi skal møte framtiden på kort og mellomlang sikt.

2 Regnskap og nøkkeltall 2023

2.1 Drift

Bjerkreim kommune hadde i 2023 et positivt netto driftsresultat på 22,22 millioner kroner, mot et opprinnelig budsjettert negativt netto driftsresultat på 11,86 millioner kroner. Årets netto driftsresultat utgjør dermed 6,82 % av driftsinntektene. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler at netto driftsresultat skal ligge på 1,75 % av driftsinntektene for kommunene. Kommunestyret i Bjerkreim har vedtatt at kommunens måltall for netto driftsresultat skal være 2 %, noe vi i 2023 ligger godt over. Endringer i kommuneloven fra 2020 innebærer at mindreforbruk etter strykninger skal avsettes direkte på kommunens disposisjonsfond. Dermed er årets regnskapsmessige resultat kr. null etter avsetninger.

I opprinnelig budsjett for 2023 ble det lagt opp til en bruk av disposisjonsfond på 5 millioner kroner for å saldere budsjettet. Resultatet for 2023 ble vesentlig bedre enn budsjettert, og det er gledelig at vi kan avsette midler fremfor å bruke av kommunens frie fondsbeholdning. Etter ny kommunelov skal eventuelt mindreforbruk avsettes på disposisjonsfond. I 2023 ble det avsatt 18,69 millioner kroner til kommunens frie fondsbeholdning. Ved utgangen av 2023 har vi dermed en fri fondsbeholdning på 109 millioner kroner, noe som utgjør 33,4 % av årets driftsinntekter.

I 2023 har reguleringenspremien til pensjon vært betydelig høyere enn tidligere år, og høyere enn budsjettert for inneværende år. Av årets resultat er ca. 16 millioner knyttet til netto premieavvik.

Oppsummert er årets netto driftsresultat på i overkant av 22 millioner kroner et resultat av følgende forhold:

- økning i skatteinntang
- kraftig økning i integreringsmidler i forbindelse med flyktningssituasjonen
- god budsjettdisiplin i organisasjonen
- høyere utbytter
- premieavvik knyttet til pensjon

Oversikten under viser økonomisk oversikt etter art. Driftsoversikten viser hva Bjerkreim kommune har hatt i inntekter og utgifter fordelt etter art. Samlede driftsinntekter i 2023 endte på i overkant av 325,7 millioner kroner mot 305,7 millioner kroner i 2022. Dette utgjør en vekst i driftsinntektene fra 2022 til 2023 på ca. 6,5 %. Av de samlede inntektene utgjør skatt på inntekt og formue inkludert rammetilskudd ca. 205,6 millioner kroner, 63 % av kommunens samlede inntekter i 2023. For 2023 var opprinnelig budsjetterte inntekter fra skatt og rammetilskudd ca. 197,8 millioner kroner. Avvik fra budsjett er på ca. 7,8 millioner kroner.

Kommunens lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter, men fratrukket sykelønns- og svangerskapsrefusjoner, utgjør i 2023 187,6 millioner kroner mot 161,4 millioner kroner i 2022. I 2023 viser samlede lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter et merforbruk mot budsjett på 1,2 millioner kroner. Dette kan delvis forklares med det høye lønnsoppgjøret kommunen sto overfor i 2023.

Samlede driftsutgifter i 2023 er på 315,7 millioner kroner og inkluderer avskrivninger på ca. 11,3 millioner kroner. I 2023 er det endret praksis for kommunens avskrivninger. Til nå har man startet avskrivning på anleggsmidlene

samme år som man aktiverer de i balansen. Fra og med 2023 begynner vi avskrivningen av nye anlegg året etter anskaffelse. I henhold til kommuneloven §3-4 skal avskrivningene starte senest året etter anleggsmidlet er anskaffet. Ved å endre denne praksisen vil man kunne beregne avskrivninger og dermed kommunens minimumsavdrag tidlig i året og har da mulighet til å justere eventuelle ekstraordinære innbetalinger på eksisterende lån.

Sammenliknet med 2022 er de samlede driftsutgiftene (eks. avskrivninger) i 2023 10,8 % høyere enn hva de var i 2022. Balansen mellom inntektene og utgiftene har svekket seg i 2023, for utgiftene har økt ca. 4,3 % mer enn inntektene. Dette er ikke en bærekraftig utvikling for kommunen over tid.

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd	111.323.598	108.485.000	110.885.000	95.203.979
2 Inntekts- og formuesskatt	94.232.361	94.280.000	86.880.000	106.843.853
3 Eiendomsskatt	34.149.431	32.800.000	32.800.000	33.409.410
4 Andre skatteinntekter	5.552.907	5.060.000	5.060.000	78.195
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	24.535.426	17.840.000	14.840.000	13.453.974
6 Overføringer og tilskudd fra andre	34.139.083	21.956.000	21.956.000	36.364.931
7 Brukerbetalinger	5.628.441	6.072.000	6.072.000	6.258.683
8 Salgs- og leieinntekter	16.104.990	10.607.000	10.607.000	14.047.153
9 Sum driftsinntekter	325.666.238	297.100.000	289.100.000	305.660.177
10 Lønnsutgifter	157.883.073	150.498.000	145.974.000	138.349.320
11 Sosiale utgifter	37.387.123	43.548.000	43.548.000	33.026.985
12 Kjøp av varer og tjenester	89.552.144	76.467.000	79.491.000	83.295.539
13 Overføringer og tilskudd til andre	19.529.380	25.840.000	24.440.000	19.949.184
14 Avskrivninger	11.342.084	12.185.000	12.185.000	12.450.074
15 Sum driftsutgifter	315.693.805	308.538.000	305.638.000	287.071.101
16 Brutto driftsresultat	9.972.433	-11.438.000	-16.538.000	18.589.076
17 Renteinntekter	6.858.258	5.453.000	1.953.000	2.879.265
18 Utbytter	9.714.079	6.780.000	6.780.000	5.970.185
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
20 Renteutgifter	5.065.978	5.637.000	5.637.000	2.573.721
21 Avdrag på lån	10.598.470	10.600.000	10.600.000	8.750.948
22 Netto finansutgifter	907.889	-4.004.000	-7.504.000	-2.475.218
23 Motpost avskrivninger	11.342.084	12.185.000	12.185.000	12.450.074
24 Netto driftsresultat	22.222.405	-3.257.000	-11.857.000	28.563.932
25 Overføring til investering	2.523.873	1.738.000	0	706.049
26 Avsetninger til bundne driftsfond	1.402.502	393.000	393.000	1.130.830
27 Bruk av bundne driftsfond	-397.389	-400.000	-400.000	-523.001
28 Avsetninger til disposisjonsfond	18.693.420	12.000	12.000	27.250.054
29 Bruk av disposisjonsfond	0	-5.000.000	-11.862.000	0
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	22.222.405	-3.257.000	-11.857.000	28.563.932
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Figur 1 viser økonomisk oversikt drift pr. art

Avdelingenes drift i 2023 viser et samlet merforbruk på ca. 1,76 millioner kroner. Avdelingene belyser den økonomiske situasjonen mer utfyllende under sine respektive kapitler.

	Regnskap 2023	Budsj (endr) 2023	Budsjett 2023	Forbruk i %	Regnskap 2022
Tjenesteområde	207 789	206 030	214 858	96,59 %	208 168
Politikk	3 814	3 287	3 166	116,06 %	2 894
Sentraladministrasjon og serviceavdeling	16 492	18 247	17 542	90,38 %	18 919
Oppvekst og kultur	98 209	91 877	83 981	106,89 %	83 981
Levekår	82 196	82 505	82 555	99,62 %	72 922
LMT	7 079	10 113	27 614	70,00 %	29 451

Figur 2 viser regnskap- og budsjettoppstilling for inneværende år, samt regnskap for 2022

Årsbudsjettet for 2023 for Bjerkreim kommune ble i desember vedtatt med en netto utgiftsramme på ca. 214,9 millioner kroner, fordelt på kommunes fem tjenesteområder med følgende fordeling:

- politikk 3,166 millioner kroner
- sentraladministrasjonen og serviceavdeling 17,542 millioner kroner
- oppvekst og kultur 83,981 millioner kroner
- levekår 82,555 millioner kroner
- LMT 27,614 millioner kroner

Budsjettgrunnlaget for 2023 bygger på budsjettet for 2022. Dette innebærer at tiltak av varig karakter videreføres på dagens nivå dersom ikke annet framgår av kommunestyrets budsjettvedtak.

2.2 Investeringer

Det har i 2023 blitt gjennomført og igangsatt investeringer i kommunal regi for i underkant av 71 millioner kroner. Det blir lagt fram en egen sak angående overføring av finansieringsmidler fra 2023 til 2024 for pågående prosjekter.

Det største investeringsprosjektet i 2023 er Bjerkreim helsesenter, som hadde byggestart i august 2023 og forventes ferdigstilt våren 2025. Prosjektet har en totalramme på 351 millioner kroner, der 99 millioner er investeringstilskudd fra Husbanken.

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket finansieringsbehov på 0 kroner. Nye prosjekter er hovedsakelig finansiert ved opptak av lån, investeringstilskudd fra Husbanken og momskompensasjon. Investeringsregnskapet viser at det er inntektsført bruk av lån på cirka 43,3 millioner mot budsjettet bruk av lån på 58,5 millioner kroner. Ubrukte lånemidler er oppført i balansen og kan anvendes til å finansiere pågående eller nye prosjekter i årene fremover.

		Regnskap		Budsj (endr)	Budsjett
		2023	2023	2023	2023
6000	Felles IT	715	500	500	
6001	Samlepost investering Bygg og eiendom	1 073	2 000	2 000	
6006	Vikeså skule - oppgradering rom	0	100	100	
6010	IT Chromebook	136	0	0	
6013	Uteområde - Røysekatten bhg	360	350	350	
6017	Husbanken avdrag	574	700	700	
6025	Ventilasjon Bjerkreim skule	1 932	2 000	2 000	
6027	Avdrag fra Lyse AS	-512	-512	-512	
6030	Startlån Husbanken	-631	-700	-700	
6038	Båtrampe Odlandstø	0	50	50	
6039	Skjeraberget folkehelsehus	591	700	700	
6045	Salg av tomter - budsjett	-1 350	0	0	
6046	Egenkapitalinnskudd - KLP	467	450	450	
6047	Låneopptak/finansiering	-41 982	-58 513	-58 513	
6049	Aksjekjøp TEAL/Ryfylke Næringshage AS	200	0	0	
6051	Industriområde - North Sea Energy Park	1 360	0	0	
6053	Møbler Vikeså skule 2022 - 2025	0	500	500	
6054	Park og forskjønnelse (2023-2026)	41	400	400	
6056	Ørdsdalen skule	138	0	0	
6057	Lys ny tursti (2023)	243	175	175	
6058	Sentrumsutvikling Vikeså	0	500	500	
6063	Bjerkreimsverden ("Sentrumstiltak" Bjerkreim) 2023 - 2026	608	2 400	2 400	
6074	Svømmehall	11	1 000	1 000	
6076	Mur Hunnadal 2022	2 221	0	0	
6081	Utstyrsbank friluftststyr	0	150	150	
6099	Bjerkreim kulturparken	-261	0	0	
6105	Støyskjerm Fv 503 Lossvollen	686	600	600	
6108	Grindabygg/Ørdsdalen kai	0	500	500	
6113	Bjerkreim Helsecenter	30 696	42 000	42 000	
6149	Møbler omsorgssenter 2023	349	350	350	
6168	Teknisk utstyr	173	200	200	
6170	Bjerkreim skule - inventar	546	500	500	
6171	Trafikksikkerhetstiltak	361	400	400	
6172	Asfalt på veien til Åsen	563	700	700	
6182	Ivesdal kirke - tak	739	2 500	2 500	
6189	Ferist Stavtjørn	50	0	0	
6200	Justeringsrett og -avtaler	-131	0	0	

Figur 3 viser investeringsprosjektene for 2023 med regnskap og budsjett.

Investeringsbudsjettet for Bjerkreim kommune i 2023 ble vedtatt med en samlet investeringsramme på 58,9 millioner kroner. Av dette ble 71,2 vedtatt til investering i varige driftsmidler og 0,45 millioner kroner til investering i aksjer og andeler.

Investeringsprosjektene for 2023 viser hovedsakelig mindre avvik fra kommunestyrets premisser for investeringsmidlene. Enkelte prosjekter har overskridelser som veies opp av mindreforbruk i andre prosjekter. Av prosjektene er det flere som er ettårige, mens enkelte går over flere år. For å videreføre mindreforbruket på prosjektene som går over flere år må dette etterbevilges fra ubrukte lånemidler for å sikre prosjektene finansiell

dekning i 2024.

De største avvikene mellom regnskap og budsjett (over 150.000 kroner) er følgende:

- Prosjekt 6000 felles IT. Merforbruk på 215.000 kroner, skyldes hovedsakelig høyere kostnad knyttet til oppgradering av økonomisystemet til skybasert løsning. Prosjektet videreføres til 2024.
- Prosjekt 6001 samlepost bygg og eiendom. Mindreforbruk på 927.000 kroner, skyldes hovedsakelig sporadisk mangel på ressurser til å gjennomføre delprosjekt. Videreføres til 2024.
- Prosjekt 6045 salg av tomter. Mindreforbruk på 1.350.000 kroner, skyldes salg av en kommunal tomt som det ikke budsjetteres for. Inntektsføres investering.
- Prosjekt 6049 aksjekjøp TEAL/Ryfylke Næringshage AS. Merforbruk på 200.000 kroner, skyldes aksjekjøp som det ikke er budsjettert for. Oppveies ved mindreforbruk i andre prosjekt.
- Prosjekt 6051 industriområde North Sea Energy Park. Merforbruk på 1.360.000, skyldes aksjekjøp i NSEP. Er eget vedtak i kommunestyret (saksnr. 017/23, innvilget mulighet til å gi inntil 2 millioner kroner) som aksjekapital i perioden 23-24.
- Prosjekt 6053 møbler Vikeså skule. Mindreforbruk på 500.000 kroner, skyldes at møbler til Vikeså skole er bokførte drift for inneværende år. Prosjekt videreføres til 2024.
- Prosjekt 6054 park og forskjønnelse. Mindreforbruk 359.000, skyldes begrensede ressurser som gjør at prosjektet ikke er ferdigstilt. Videreføres til 2024.
- Prosjekt 6058 sentrumsutvikling Vikeså. Mindreforbruk på 500.000 kroner. Prosjektet har ikke hatt oppstart i 2023, oppstart er forskjøvet til 2024.
- Prosjekt 6063 Bjerkreimsverden. Mindreforbruk på 1.792.000 kroner. Utvikling av Bjerkreim sentrum er påbegynt 2023, men prosjektet videreføres til 2024.
- Prosjekt 6074 svømmehall. Mindreforbruk på 989.000 kroner, skyldes at prosjektet ikke har kommet i gang, kun liten konsulentutgift. Prosjektet skyves til 2025.
- Prosjekt 6076 mur Hunnadal. Merforbruk på 2.221.000 kroner. Prosjektet ble behandlet i budsjettprosessen for 2023, men ble ved feil ikke lagt inn med budsjett for 2023. Oppveies ved mindreforbruk i andre prosjekt.
- Prosjekt 6099 Bjerkreim kulturparken. Spillemidler til dekning av prosjektet mottatt i 2023, prosjektet er avsluttet.
- Prosjekt 6108 grindabygg/Ørsdalen kai. Prosjektet er ikke iverksatt i 2023 og er ikke videreført til 2024.
- Prosjekt 6113 Bjerkreim helsesenter. Prosjektet hadde oppstart august 2023 og har hatt en langsommere fremdrift enn estimert. Prosjektet trenger videre finansiering i 2024.
- Prosjekt 6182 Ivesdal kirke – tak. Prosjekt er ferdigstilt i 2023, godt innenfor vedtatt budsjetttramme.

2.3 Nøkkeltall, handlingsregler

I budsjettet for 2023 har det vært oppmerksomhet på tre finansielle nøkkeltall som kommunestyret har vedtatt som overordnede styringsmål. Nedenfor vises status på de finansielle nøkkeltallene etter at regnskapet for 2023 er avsluttet. Årets resultat er disponert mot disposisjonsfond i henhold til forskrift om årsregnskap §4-3.

Nøkkeltall	2023	2022	2021	2020
Driftsinntekter	325 666	305 660	276 527	246 179
Netto driftsresultat	22 222	28 563	24 497	13 493
Disposisjonsfond	109 084	90 391	63 140	30 799
Netto lånegjeld	122 671	94 603	85 003	93 363
Netto driftsresultat i % driftsinntekt	6,8 %	9,3 %	8,9 %	5,5 %
Netto lånegjeld i % av driftsinntekt	37,7 %	31,0 %	30,7 %	37,9 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntekt	33,5 %	29,6 %	22,8 %	12,5 %

Figuren viser finansielle nøkkeltall for kommunen.

Kommunestyret har vedtatt følgende langsiktige målsettinger for nøkkeltall:

- netto driftsresultat: 2 % av brutto driftsinntekter
- netto lånegjeld: Maks 60 % av brutto driftsinntekter
- disposisjonsfond: 7-10 % av brutto driftsinntekter

Av de finansielle måltallene kan vi se at måltallet for disposisjonsfond fortsetter å forbedre seg, selv om veksten er lavere fra 2022 til 2023 enn hva den var fra 2021 til 2022. Netto lånegjeld er økende og har sammenheng med høye låneopptak knyttet til investering, hovedsakelig til finansiering av hovedprosjektet, Bjerkreim helsesenter. Netto lånegjeld vil øke betraktelig i kommende år og forventes å overstige 100 % av brutto driftsinntekter innen utgangen av 2025. Derfor er det viktig å begrense fremtidige investeringer for å få netto lånegjeld ned på et nivå som er nærmere vedtatt måltall.

Per 2023 er Bjerkreim kommune innenfor på alle de finansielle måltallene.

2.4 Renteutvikling

Lånegjelden til Bjerkreim kommune ligger pr. 2023 på cirka 157,7 millioner kroner, og er fordelt med 70 % lån med flytende rentebetingelser og 30 % med fastrente. Historisk viser det seg å være mest lønnsomt med flytende rentebetingelser, og som et resultat av dette har Bjerkreim kommune valgt å ha hovedandelen av lånene med flytende rente. Samtidig er lånerenten på fastrentelånene bundet på et gunstig tidspunkt, slik at rentesatsen på lånemassen på kommunens fastrentelån er på 1,87 % og 1,97 %. Budsjetterte renteutgifter for 2023 var på 5,637 millioner kroner, mens bokførte renteutgifter var 5,066 millioner kroner. I henhold til gjeldende nedbetalingsplan har ca. 23 millioner kroner av dagens låneportefølje forfall innen 2035.

Når markedrenten synker vil kommunens renteutgifter synke, samtidig som kommunens innskudd vil få lavere avkastning, noe som gir en reduksjon i renteinntektene. Netto renteinntekter/renteutgifter for 2023 viser et positivt avvik mot budsjett på 0,83 millioner kroner.

Ved utgangen av 2023 ligger tre måneder NIBOR eks. påslag på ca. 4,72 % og det forventes av kommunalbanken at rentebanen kan synke ned mot 3,5 % før den flater ut.

2.5 Likviditet

Likviditet er et uttrykk som blir brukt for å kunne beskrive en virksomhets betalingsevne i øyeblikket. God likviditet vil si at virksomheten er god til å innfri betalingsforpliktelsene sine. Det finnes flere måter å måle om en virksomhet har god eller dårlig likviditet, hvor en av måtene er likviditetsgrad 3. Likviditetsgrad 3 måler betalingsevnen på kort sikt, og er forholdet mellom de mest likvide omløpsmidlene og den kortsiktige gjelden. Kommunens mest likvide omløpsmidler er bankkontoer og kontantbeholdning.

Bjerkreim kommunes frie likviditetsbeholdning er per 31.12.2023 ca. 188,9 millioner kroner, mens kommunens kortsiktige gjeld er på 74,9 millioner kroner. Dette gir en likviditetsgrad 3 på 2,52 eller 252 %. Likviditetsgrad bør ikke være lavere enn 0,5 eller 50%, dermed kan Bjerkreim sin likviditet betegnes som meget god.

2.6 Fondbeholdning

Kommunens fondsbeholdning er pr 31.12.2023 på 155,834 millioner kroner – hvorav 109,194 millioner er frie fondsmidler. Det er i 2023 avsatt 30 millioner kroner på bundet investeringsfond. Dette er investeringsmidler forskuttet av Husbanken som skal benyttes til finansieringen av Bjerkreim helsesenter.

	2023	2022
Disposisjonsfond	109 194 046	90 390 744
Bundne fond	6 219 629	5 214 516
Ubundne investeringsfond	8 623 813	8 623 813
Bundne investeringsfond	31 796 297	1 757 697
Totalt alle fond	155 833 785	105 986 770

Figur 5 viser saldo på kommunens fond pr. 31.12.23.

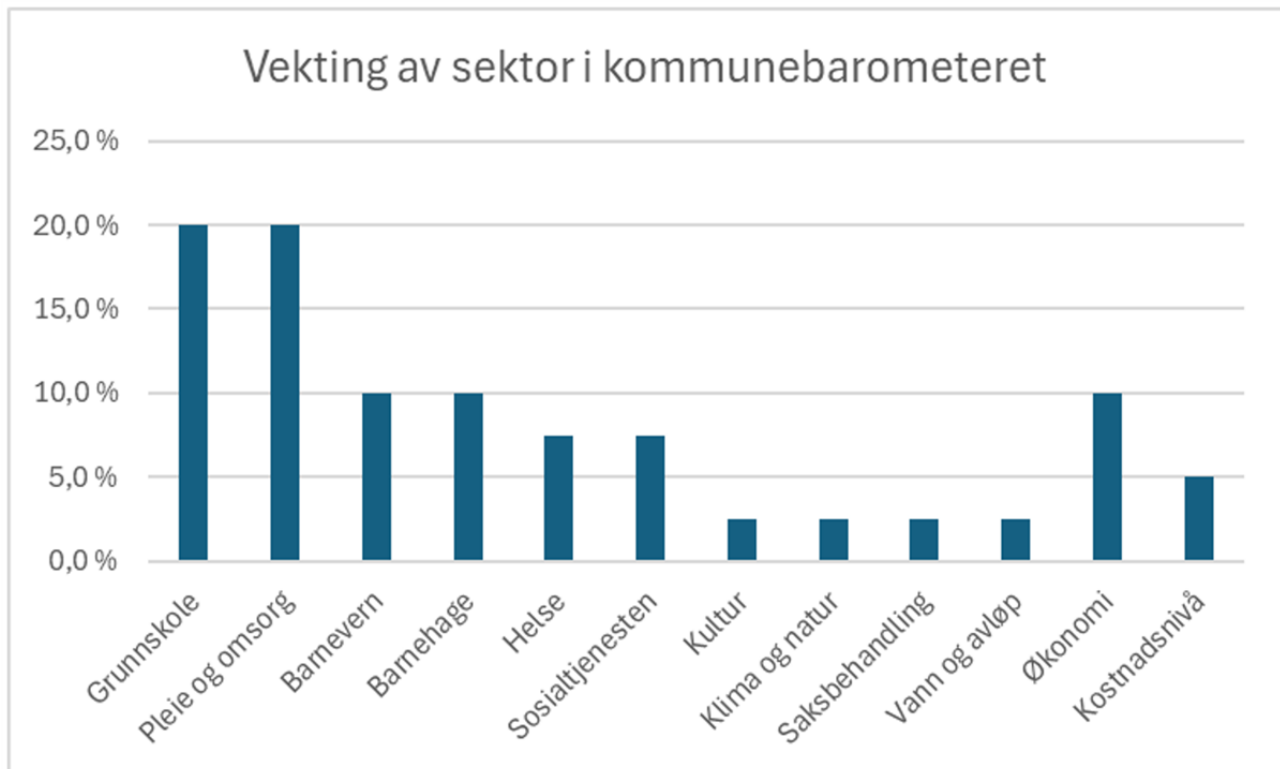
Mindreforbruket for 2023 er i sin helhet avsatt på disposisjonsfond i henhold til kommuneloven.

2.7 Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er en sammenligning av landets kommuner som årlig publiseres av Kommunal Rapport. Sammenligningen er basert på 155 nøkkeltall innen 12 sektorer, og hensikten er å gi beslutningstakeren lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driftes innenfor de ulike områdene.

For 2023 er Bjerkreim kommune rangert som nummer 186, justert for økonomiske forutsetninger. Rangeringen i kommunebarometeret er ingen kvalitetskontroll, karakteren gjenspeiler kommunens plassering i sektoren relativt til de andre kommunene. Tallene som benyttes er hovedsakelig hentet fra SSB sin KOSTRA-database, men det er også benyttet data fra Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

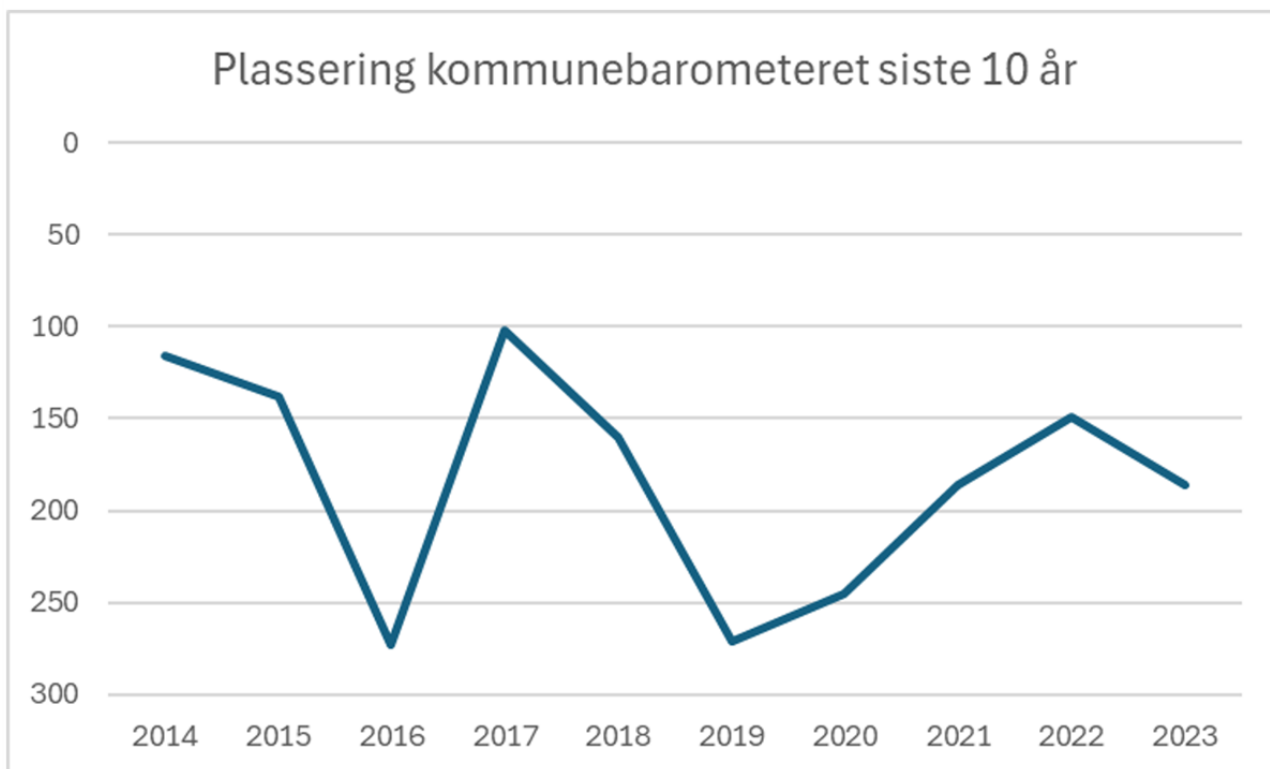
I målingen vurderes kommunens plassering ut fra 12 ulike sektorer som vektet i henhold til tabellen under:

Figur 6 viser vekting av de ulike sektorene i kommunebarometeret.

I kommunebarometeret er det flere sentrale forhold som ikke måles, men i hovedsak vil kommuner langt nede på tabellen ha en del å lære av kommuner som ligger med en plassering høyt oppe.

Grafen under viser Bjerkreim kommune sin plassering på kommunebarometeret de siste 10 årene.

Figur 7 viser Bjerkreim kommune sin plassering i kommunebarometeret 2023.

Tabellen under viser Bjerkreim kommunes plassering i kommunebarometeret for 2023 sammenliknet med nabokommuner og Dalanekommunene.

Sektor	Bjerkreim	Eigersund	Sokndal	Lund	Gjesdal	Hå
Grunnskole	168	141	199	248	59	179
Pleie og omsorg	165	225	78	154	37	91
Barnevern	250	48	60	43	101	192
Barnehage	91	258	355	149	307	337
Helse	316	76	273	247	168	19
Sosialtjenesten	286	260	326	339	241	168
Kultur	281	167	251	167	226	87
Klima og natur	234	21	111	340	216	202
Saksbehandling	20	107	27	96	76	140
Vann og avløp	344	15	229	156	84	263
Økonomi	18	190	100	62	66	58
Kostnadsnivå	102	237	207	229	98	40
Total	186	132	233	224	54	72

Figur 8 viser Bjerkreim sin plassering i kommunebarometeret sammenliknet med øvrige nabokommuner.

3 Utvikling i befolkning og lokalsamfunn

3.1 Folketallsutvikling

Indikator	2019	2020	2021	2022	2023
Befolkning 1. januar	2807	2787	2791	2789	2848
Levendefødte	25	29	20	25	25
Døde	27	17	19	22	25
Fødselsoverskudd	-2	12	1	3	0
Innflyttinger	103	101	123	193	190
Utflyttinger	121	109	126	136	147
Nettoinnflytting	-18	-8	-3	57	43
Folketilvekst	-20	4	-2	59	44

Oversikt over folketallsutvikling 2019-2023, kilde SSB.

Fødselstall og fødselsoverskudd i kommunen er relativt stabilt. Endringen i folketall skyldes helt klart innflytting, og i dette er bosetting av flyktninger det viktigste. Dette gir positiv folketilvekst for kommunen. Samtidig er det økning i utflytting som ikke viser så godt igjen siden folketilveksten blir oppfattet som positiv.

3.2 Arbeidskraft og arbeidsplass

Tabellen under viser at både gjennom siste fem år øker både arbeidstakere og arbeidsplasser i Bjerkreim. Dette er positivt. Netto utpendling fra Bjerkreim er likevel betydelig. I snitt må netto hver fjerde Bjerkreimsbu ut av kommunen for å komme på jobb.

Sysselsatte	2019	2020	2021	2022	2023
-------------	------	------	------	------	------

Sysselsatte	2019	2020	2021	2022	2023
Sysselsatte som bor i Bjerkreim	1528	1530	1562	1577	1600
Sysselsatte personer som arbeider i Bjerkreim	1115	1099	1156	1184	1181
Netto utpensing	413	431	406	393	419

Nye Veier fortsetter sitt arbeid med planlegging av den nye firefeltsveien Ålgård-Søgne. Det har vært stopp i planlegging i en periode, men arbeidet er startet opp igjen. Ny vei vil helt klart påvirke muligheter og forhold i Bjerkreim.

3.3 SLT/politirådsarbeid

SLT

I 2023 har det blitt ansatt ny rådgiver i levekår, som har funksjonen som SLT-koordinator i kommunen. SLT står for samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak. De fleste tiltak utøves i tjenestene. Koordinator representerer kommunen i regionalt og nasjonalt nettverk, skal ha oversikt og samordne tiltak på tvers av tjenestenivåer og i samarbeid med politiet i tråd med SLT- modellen.

SLT-koordinator har deltatt på kurs i regi av konfliktrådet om SLT-modellen og deltar i regionale nettverksmøter som konfliktrådet arrangerer.

Politiråd

Det er holdt to møter i politirådet i 2023. I møtene deltar kommunalsjefene for tjenesteområdene, kommunedirektør, ordfører og SLT-koordinator for kommunen. Fra politiet møter politikontakten og andre aktuelle representanter fra politiet.

I møtene er det lokalt arbeid og forholdene i Bjerkreim som står i sentrum, men også risikobilde og utviklingstrender i et større perspektiv. Lokal samarbeidsavtale mellom Sør-Vest politidistrikt og Bjerkreim kommune om forebyggende arbeid, politikontakten, politiråd og SLT skal revideres årlig. Endring i økonomiske rammer for politidistriktet har medført at fysisk tilstedeværelse for politikontakten er redusert fra tre dager til en til to dager ukentlig. Arbeidet med revidering av samarbeidsavtalen mellom kommunen og politidistriktet strekker seg derfor inn i 2024.

3.4 Folkehelse

4 Politikk

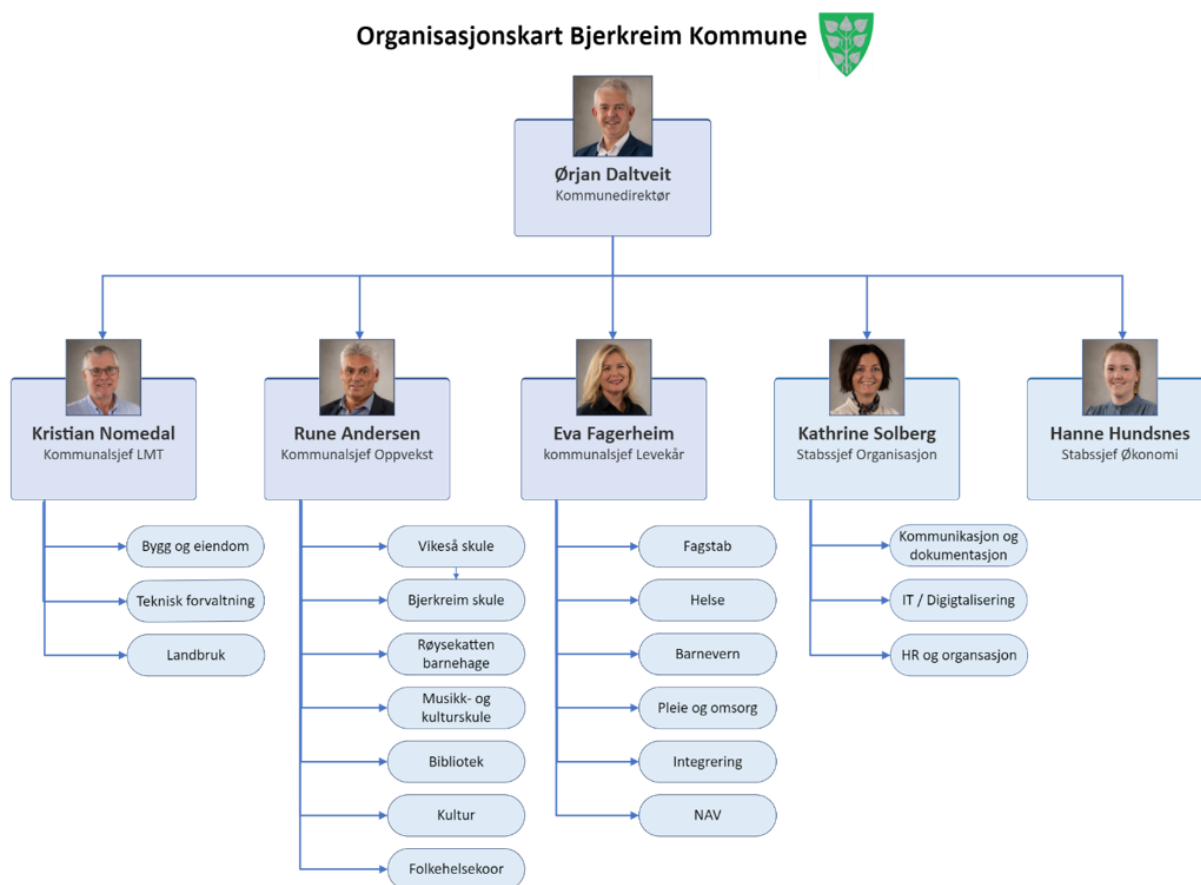
11. september 2023 var det kommune- og fylkestingsvalg. Det var 2141 stemmeberettigede i Bjerkreim. 1511 stemte (70,8%). Av disse hadde 572 (37,9%) forhåndsstemt. Det var 10 blanke stemmesedler.

Valget 11. september 2023. Stemmene fordelte seg slik:

Parti	Stemmer	Mandat	Endring i mandat fra 2019
Kristelig Folkeparti	337	4	0
Høyre	323	4	0
Bjerkreim Bygdeliste	259	3	+3
Senterpartiet	252	3	-3
Arbeiderpartiet	167	2	0
Fremskrittspartiet	102	1	+1
Bjerkreimlista	61	0	0
Venstre	Stilte ikke liste	0	-1

5 Organisasjon

5.1 Endringer i løpet av året

Omorganiseringen av stabsfunksjonene, som var en sak i kommunestyret 012/22, ble omtalt i årsmeldingen i 2022. Se organisasjonskart over. Stabssområdet organisasjon har ti årsverk fordelt på avdelingene kommunikasjon/dokumentasjon, IT/digitalisering og HR og organisasjon. Disse avdelingene blir etablert og ansatt i 2022. Stabssområdet økonomi fikk i 2023 ny økonomisjef og ett nytt årsverk, rådgiver økonomi. Avdelingen har totalt tre årsverk.

Turnover: Hvor ofte ansatte i en bedrift slutter og blir erstattet av nye. Dette blir beregnet ved å dele antall ansatte som har sluttet i en periode med gjennomsnittlig antall ansatte i samme periode.

Som arbeidsgiver er det viktig å ha en balansert turnover, der balansen mellom nytilført kunnskap ved nyansettelser balanseres med eksisterende ansatte og totalen av kunnskap. For høy turnover kan føre til at verdifull kunnskap forsvinner, økte lønnskostnader og perioder med færre ansatte. For lav turnover kan føre til at organisasjonen blir for stillestående. Nye ansatte bringer med seg nye, friske ideer, perspektiver og ferdigheter. Kommunen er derfor best tjent med en god balanse i oppsigelser og nyansettelser.

Bjerkreim kommune har i flere år hatt lav turnover, men hadde ifølge KS sine statistikker en økning fra 2022-2023. I 2021 tok Bjerkreim kommune i bruk et nytt fagsystem, Webcruiter. Dette er kommunen sitt fagsystem for rekrutteringsarbeid. 2022 var det første hele året med statistikk av hele rekrutteringsprosessen.

Rekrutteringer

År	Antall personer i faste stillinger som sluttet	Antall nye ansatte i faste stillinger	Ansatte totalt	Rekrutteringsprosesser	Antall søkere
* 2021	11	14	25	27	179
2022	22	27	94	41	341
2023	37	37	89	43	352

* Statistikken kommer fra fagsystemet webcruiter, som vi begynte å bruke mai 2021. Tabellen viser en oversikt over totalt ansatte i kommunen, inkludert vikariater og sommervikarer. I en liten kommune kan en person ha mange små stillinger. I tillegg er det viktig å merke seg at stillingene er i et spenn fra 13-100 %. I 2022 førte politiske vedtak til økning i antall hjemler. Dette er eksempelvis stillinger innenfor integrerings, LMT og omorganiseringen av stab-støtte-funksjonene.

5.2 Helse, miljø og sikkerhet

Bjerkreim kommune benytter fagsystemet Compilo til registrering av avvik. I 2023 ble det meldt inn 165 avvik, mot 112 i 2021. Av disse 165 avvikene ble 26,1 % meldt inn som høy alvorlighetsgrad, 27,9 % middels og 46,1 % med lav alvorlighetsgrad.

80 % av alle avvik ble behandlet og lukket innen 14 dager. Kommunen har søkelys på avvikshåndtering for å opprettholde kvalitet, effektivitet og kontinuerlig forbedring i alle ledd. Tjenesteområdet oppvekst står for 70,9 prosent av avvikene, levekår for 23,6 prosent.

Avvikene blir håndtert i avdelingene, og har i enkelte tilfeller ført til endrede eller økte stillingshjemler.

5.3 Arbeidsmiljøutvalg

Arbeidsmiljøutvalget består av tre hovedtillitsvalgte, to kommunalsjefer, hovedverneombud, bedriftshelsetjenesten og kommunedirektøren. Stabssjef organisasjon er sekretær for utvalget. Det var planlagt og gjennomført to møter i AMU i 2023. Typiske saker i AMU er økonomi, sykefravær, HMS, miljørettet helsevern. Alle arbeidstakerorganisasjoners tillitsvalgte og ledere får referat fra møtene. Status nytt helsesenter/pleie og omsorg har vært saker på hvert møte i 2023.

5.4 Miljørettet helsevern

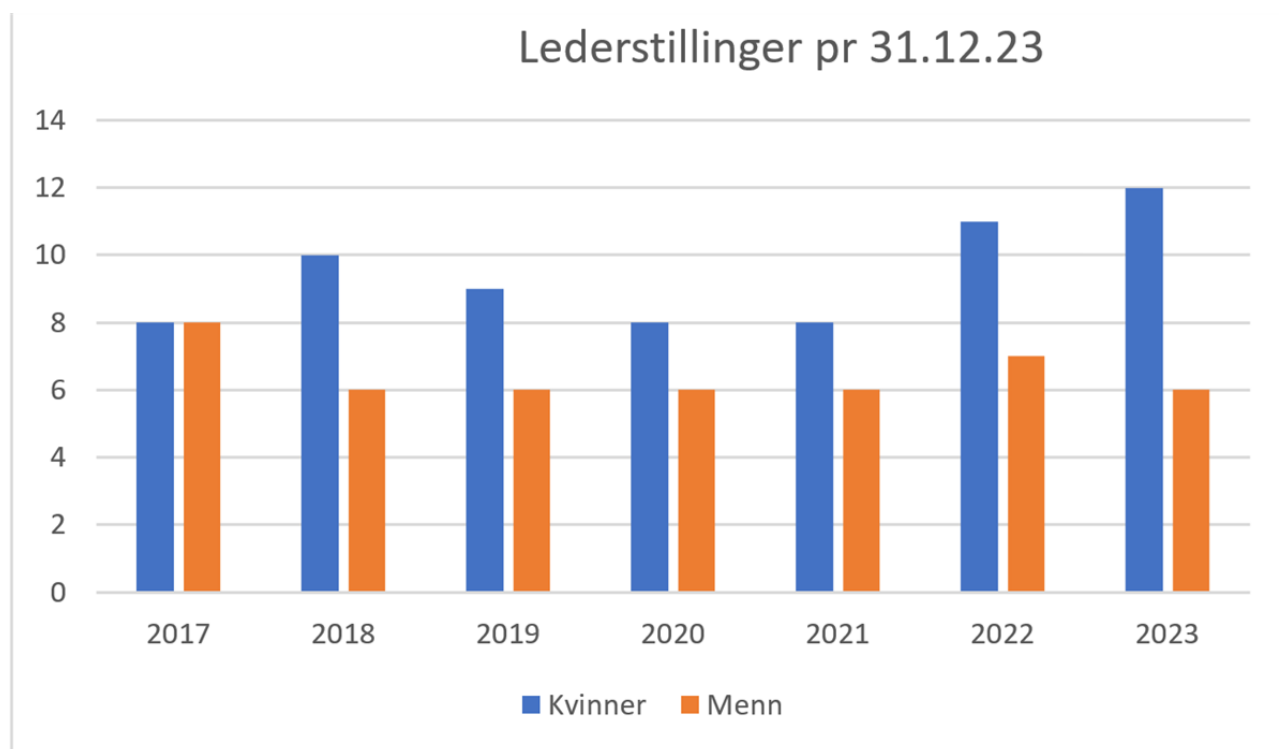
Miljørettet helsevern omfatter faktorene i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. For barnehage og skoler er det kommet inn 36 avvik spesifikt på miljøretta helsevern. I 2022 kom det inn 21 avvik og 30 i 2021.

5.5 Etske retningslinjer

Etske retningslinjer for ansatte og folkevalgte er vedtatt i 2018. Vi har ikke fått rapportert avvik når det gjelder brudd på disse i 2023. Vi reviderer ulike deler av arbeidsgiverpolitikken, som etske retningslinjer er en del av, framover. Revidering av etske retningslinjer ble startet sent høsten 2023 og blir politisk behandlet vår 2024.

5.6 Likestilling

Kjønnsmessig fordeling av lederstillinger har endret seg det siste året. En mannlig stabssjef økonomi har sluttet, og en kvinnelig har tatt over.

Lederstillinger i kommunen per kjønn, fra 2018 til 2023

5.7 Tillitsvalgte og verneombud

Det har vært avholdt fem planlagte møter mellom arbeidsgiver og hovedtillitsvalgte (HTV) i de største organisasjonene. Det er organisasjonsovergripende og systemrettet forhold som er hovedfokus i møtene. De

tillitsvalgte har frikjøpt tid til å jobbe med tillitsvalgtarbeid, og den frikjøpte delen blir lønnet gjennom organisasjon, HR/personal.

De tillitsvalgte er frikjøpt med bakgrunn i antall medlemmer.

Tillitsvalgte og frikjøp

Organisasjon	Prosent frikjøp
Utdanningsforbundet (UDF)	20
Delta	18
Fagforbundet	10
Norsk sykepleierforbund	10
Fellesorganisasjonen (FO)	5

I kommunen har vi seks verneombud fordelt på de ulike tjenesteområdene og ett hovedverneombud. De ulike verneombudene er også vikar for hverandre. I 2023 ble det planlagt og gjennomført tre møter for verneombudene.

Oversikt over verneområder og verneombud

Verneområdet	Verneombud	Vara
Vikeså skule	Siv Reidun Vaule	Bjerkreim skole
Bjerkreim skule	Per Emanuel Valand	Vikeså skole
Røysekatten bhg	Monica B Mong	Kommunehuset
Omsorgssenter, Hj tjeneste	Heidi Hovland	Kjøkken, Miljøtjeneste
Kjøkken, Miljøtjeneste	Ann Karin Hammer	Omsorgssenter, Hj. tjen

Verneområdet	Verneombud	Vara
Kommunehuset,	Irene Thorberg	Røysekatten bhg
Hovedverneombud	Silje B Ege	

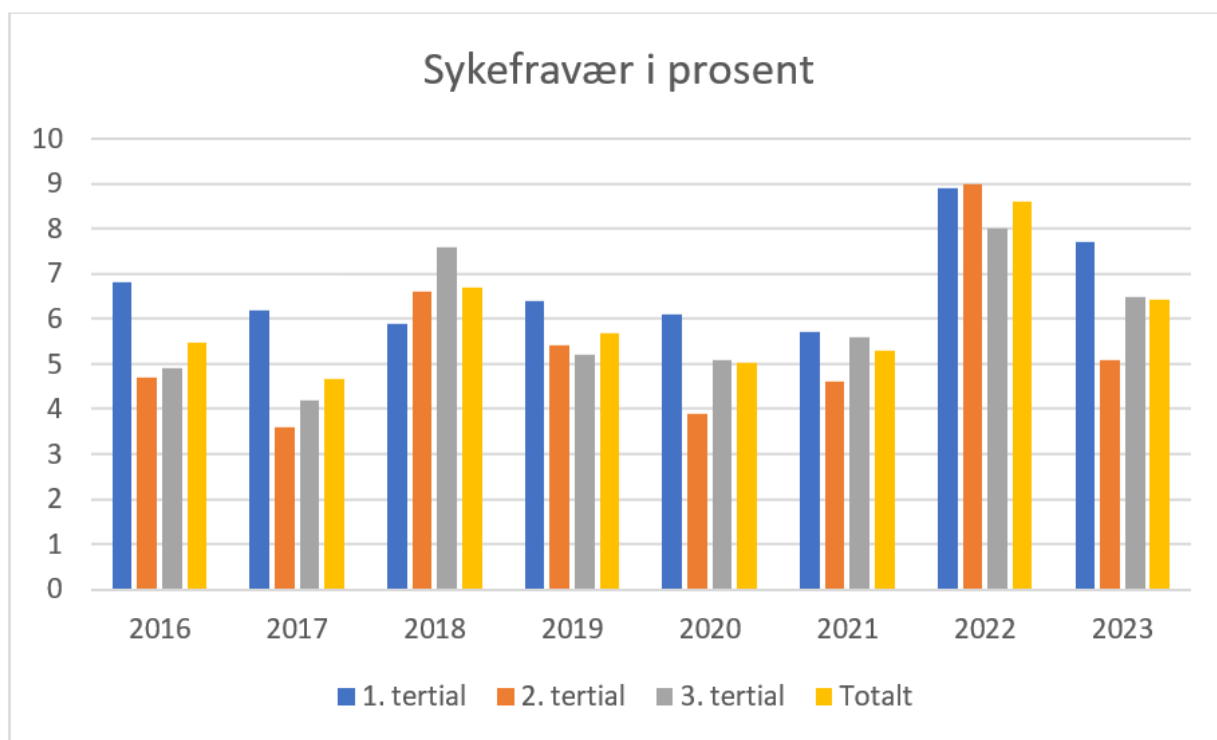
5.8 Brukerundersøkelser

I 2023 har det blitt gjennomført foreldreundersøkelse i barnehage, SFO og elevundersøkelsen i skolene. I tillegg har det blitt gjennomført brukerundersøkelse i hjemmesykepleien, institusjon og innenfor mestringsenheten.

Undersøkelsene blir oppsummert og lagt fram for folkevalgte.

5.9 Sykefravær

I handlingsplan for inkluderende arbeidsliv (IA-planen) er målet for sykefravær maks 5,8 % i planperioden 2019-2024. Denne målsettingen ble satt med helt andre forutsetninger. Koronapandemien i 2020 gjorde at sykefraværet økte i hele landet og for Bjerkreim kommune kom økningen sent i perioden. Det ble satt inn tiltak gjennom NAV arbeidslivssenter, for å bistå avdelinger som særlig hadde høyt sykefravær. I tillegg startet prosessen med å revidere sykefraværstrutinene.

Vår IA-avtale var opprinnelig for perioden 2019-2022. November 2022 ble regjeringen og partene i arbeidslivet enige om å forlenge dagens IA-avtale med to år grunnet korona-pandemien.

5.10 Målbilde

Kommunen har jobbet med de samme fokusområdene i målbilde fra 2021 til 2023. Ved omorganiseringen i 2022 og tilføring av nye stillinger har ført til at organisasjonen har behov for kontinuitet. Dette er med å bidra til stabilitet, for ansatte har hatt et ønske om å fokusere over tid. Det er viktig med stabilitet og felles fokus over tid.

Bjerkreim kommune har fra 2021 -2023 hatt de samme fokusområdene i målbilde (se under). Ved omorganiseringen i 2022, og tilføring av nye stillingen ble det gjort et valg om å opprettholde samme fokusområde også for 2023 for å skape kontinuitet i arbeidet i kommunen.

Kvalitet og kompetanse	Tilpasset og bærekraftig økonomi	Effektivitet og utvikling	Systemrettet arbeid	God organisasjonskultur
Kompetanseutvikling etter overordnet kompetanseplan	Budsjettmessig styringsmål	Være endringsorientert og endringsvillig	Felles prosedyrer og rutiner	Fokus på lojalitet og rolleforståelse
Kontinuerlig vurdering av kompetansebehov	Jevnlig involvering og informasjon om budsjett- og økonomiutvikling	Ha system for å sikre effektivitet og kvalitet i ulike arbeidsprosesser	Effektiv målstyring	Bidra til realistisk og godt omdømme
Utarbeide mål som bidrar til kvalitetsutvikling	Fokus på økonomi gjennom økt kompetanse og forståelse	Ta i bruk teknologi for effektivitet og utvikling	Felles internkontrollsystem	Fremme motivasjon og trivsel
Følge opp brukerundersøkelser		Prøve nye verktøy og metoder, innføre det som er bra	Introduksjonskurs for nye ansatte	Åpen og positiv kommunikasjon

For 2023 har fokusområdene vært de fire utheva områdene. Disse har det vært jobbet med målrettet over flere år.

Oppmerksomhet på økonomi gjennom økt kompetanse og forståelse

For å gi kompetanse og forståelse for påvirkninger, og muligheter for endringer, i de ulike områdenes økonomiske situasjon, vil vi se på kompetanseheving på dette temaet gjennom ledersamlinger og temamøter i 2023. Hverdagsdrift og utvikling i enhetene har stor oppmerksomhet hos lederne våre.

Være endringsorientert og endringsvillig

Samfunnet og kommunene endrer seg hele tiden. Vi har sett store endringer i hele samfunnet under pandemien og gjennom flyktingestrømmen etter krigen i Ukraina. Det er viktig at vi ser hvordan vi som organisasjon og ledere kan være bevisst endringer som skjer og endringer vi vil skal skje. Vi er midt i et opplegg med ekstern foredragsholder med lederopplæring.

Effektiv målstyring

Vi har ikke fått jobbet med samfunnsdelen til kommuneplanen i 2022. Denne fordrer en del målarbeid. I tillegg vil vi starte nytt planverktøy for budsjett og økonomiarbeid. I dette vil vi også ha søkelys på målarbeid for drift og utvikling.

6 Oppvekst og kultur

	Regnskap 2023	Budsj (endr) 2023	Budsjett 2023	Forbruk i %	Regnskap 2022
Oppvekst og kultur	98 209	91 877	83 981	106,89 %	83 981
200 Oppvekst	11 899	10 223	9 746	116,40 %	9 746
221 Vikeså skule	46 099	41 064	36 904	112,26 %	36 904
222 Bjerkreim skule	22 136	21 777	20 229	101,65 %	20 229
232 Røysekatten barnehage	11 569	11 911	10 635	97,13 %	10 635
241 Musikk- og kulturskule	2 837	2 901	2 649	97,80 %	2 649
251 Bibliotek	1 442	1 414	1 317	101,97 %	1 317
500 Kultur	2 226	2 588	2 501	86,03 %	2 501

Tabellen viser økonomisk oversikt over de ulike avdelingen. Regnskap opp mot budsjett, og endret budsjett for 2023, samt forbruk i prosent og regnskap for 2022.

Økonomi

Regnskapet for oppvekst sentralt (ansvar 200) viser et forbruk på 116 %. Merforbruket er i hovedsak knyttet til tjenester som PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste, som Bjerkreim kjøper av Egersund kommune), lærlingordning, spesialskyss og spesiell tilrettelegging i skole og barnehage. Spesiell tilrettelegging kan skyldes tilflytting eller sakkyndig vurdering med tilhørende vedtak som gjøres i løpet av året.

Foresatte som velger barnehageplass i annen kommune utløste store refusjonsbeløp for Bjerkreim kommune. Foresatte har rett til å velge barnehageplass i annen kommune, noe som ofte handler om praktiske årsaker som boforhold og jobb. Hjemkommunen må i slike tilfeller dekke kostnadene til barnehageplass, etter gjeldende statlige satser. For 2023 utgjør dette ca. kr 800 000.

Utfordringer

Barnehage og skole er et omfattende og bredt fagområde, der det stilles store krav til kompetanse og oppfølging fra kommunenivået. Det er utfordrende å levere tjenester av god nok kvalitet når bemanningen sentralt er på et minimumsnivå. Kommunen skal også være en del av et større interkommunalt samarbeid, både innenfor barnehage, skole og kultur.

Det er forventninger om at kommunen stiller på ulike samarbeidsarenaer mellom kommuner og på samlinger med Statsforvalteren i Rogaland. Dette lar seg i praksis ikke gjennomføre med nåværende administrasjonsressurs til skole/barnehage/kultur. Ansatte i oppvekst-sektoren innen kultur og folkehelse/frivillighetsarbeid kan ikke omdisponeres til arbeid med skole og barnehage. Det kreves formell kompetanse og erfaring fra skole/barnehage for å kunne løse oppgaver innen disse tjenesteområdene. Fra høsten 2024 økes rådgiverstillingen i oppvekst fra 30 til 50 %. Da vil administrasjonsressursen sentralt i oppvekst være på 150 % (kommunalsjef + rådgiver).

6.1 Skole

Økonomi

Vikeså skule har et overforbruk på 12 % i 2023. Overforbruk er knyttet til lønn og innkjøp av varer. Lønnsutgiftene har vært varslet om gjennom tertialrapporter siden høsten 2022, da skolen mottok mange nye elever med store behov, både fra Ukraina og fra nabokommuner. Skolen har måtte bemanne opp for å dekke inn behovene til disse elevene, og fortsatt sørge for et godt skolemiljø for alle elever. En kan også nevne at skolen har hatt inne Møllehagen for rådgivning gjennom 2023, og hatt et tett samarbeid med PPT for å drive mest mulig hensiktsmessig med tanke på ressursbruk.

Bjerkreim skule har et overforbruk på 1,6 % av budsjetterte midler i 2023. Overforbruket skyldes i hovedsak lønnsmidler. Vi har måttet bemanne opp for å kunne gi særskilt norskopplæring og god oppfølging i klassene for elevene fra Ukraina.

På SFO er også overforbruket på begge skoler knyttet til lønnsutgifter og økte utgifter til matvarer. Gratis SFO for 1. og 2.trinn har ført til en dobling av elever som bruker ordningen. Dette er gledelig, men fører til behov for oppbemanning og økte utgifter til lønn. Foreldreundersøkelsen på SFO viser at foresatte er særdeles godt fornøyd med tilbudet slik det er nå.

Prisøkning på matvarer, lisenser og andre varer har økt kraftig i 2023, noe som viser igjen i våre regnskap.

Drift gjennom året

Kvalitet og kompetanse

Alle målområdene forutsetter både intern og ekstern, formell og uformell kompetanseheving. Dette ivaretar vi gjennom bruk av ukentlig «fellestid», eksterne kurs, samarbeid i nettverk, og ved at lærere videreutdanner seg gjennom «kompetanse for kvalitet».

I 2023 har vi hatt søkelys på å gjennomgå kompetansepakke fra UDIR knyttet til trygt og godt skolemiljø. I tillegg har vi arbeidet med fagplaner for mer praktisk og variert undervisning og oppgradert maler for hjem-skole-samarbeid. Dette har ført til et ytterligere oppsving på foreldreundersøkelsen.

Effektivitet og utvikling

Personalet prøver ut, utveksler erfaring med, og evaluerer bruk av apper, tillegg og andre nettbaserte fagressurser brukt i undervisninga si som elevene får bruke i læringsarbeidet sitt. Siste nye er hvordan skolen skal forholde seg til kunstig intelligens, og anvende dette som en læringsressurs. Dette forutsetter investering i digitale tilganger og lisenser. Noe som er blitt prioritert.

Alle elever har en til en-dekning med chromebook med tilhørende lisenser.

Felles prosedyrer og rutiner

Skolene har innarbeidet dokumentsamlinger over interne rutiner og satt disse i sammenheng med det kommunale kvalitetssystemet. Vi har jevnlig søkelys på kollektive ferdigheter og klasseledelse.

Skolene fortsetter utviklingsarbeid knyttet til kunnskapsløftet 2020. Skolene er i ulike nettverk i DEKOM (Desentralisert kompetanseheving – statlig ordning), og har derfor noe ulik tilnæringsmåte til arbeid med nye planer. Vi samkjører planer internt i kommunen for å lære av hverandres “best practices” og ha en mest mulig felles praksis.

Effektiv målstyring

Skolene er opptatt av å bruke resultater fra kartleggingsprøver, nasjonale prøver og eksamen for å øke elevens læringsutbytte ytterligere. Vi har et økt oppmerksomhet på samarbeid mellom skolene administrativt for å utnytte ressursene våre best mulig.

God organisasjonskultur

Med bakgrunn i fokusuker, medarbeidersamtaler, brukerundersøkelser og evalueringer arbeider vi med å styrke et trygt, inkluderende, åpent, motiverende og utfordrende arbeidsmiljø, der vi har en kollektiv forståelse for profesjonalitet knyttet til oppdraget vårt.

Begge skoler har tydelige visjoner som gjennomsyrrer vår praksis, og som er med på å lage skoler vi er stolte av å drive.

6.2 Barnehage

Økonomi

Røysekatten barnehage har et budsjett i balanse i 2023. Vi har i 2023 brukt mer på lønn enn estimert. Dette skyldes primært løpende opptak av barn gjennom året. Vi har gjennom året tatt inn flere barn i barnehagen. Dette utløser behov for flere ansatte. Noe av disse utgiftene dekkes opp av større brukerbetalinger på grunn av flere barn, resten er dekket av ordinært budsjett.

Drift gjennom året

Kvalitet og kompetanse

Barnehagen har gjennom året deltatt ReKomp-samlinger (Regional kompetanseheving – statlig ordning) i samarbeid med Hå kommune. Vi har to sertifiserte pedagoger innenfor CLASS (observasjonssystem for kvalitetsutvikling spesielt på relasjon mellom barn og voksne). Vi arbeider med fokusområdene språkutvikling, lek og sang/musikk. Her har vi kompetanseheving gjennom både intern undervisning og eksterne foredrag, - eksempelvis gjennom konseptet «Syngende barnehager». Barnehagen er delaktig i et forskningsprosjekt i samarbeid med Universitetet Stavanger. SELMA; samspill, engasjement, livsglede og mestring.

Teknologiske løsninger/ effektivitet og utvikling

Vi har fått stadig flere gode og oppdaterte lisensbaserte løsninger som gjør planlegging og dokumentering bedre og mer effektiv.

Visma-appen er godt tatt i bruk hos alle brukere. Dette er med på å forenkle dokumentasjon av barnehagens arbeid.

Effektiv målstyring

Vi har gjennomført foreldreundersøkelsen, med gjennomgående gode resultater (4,6 av 5). Vi hadde dette året lavere svarprosent enn tidligere år. Uvisst hva dette skyldes. Vi ser fremdeles på tidlig innsats med nødvendige tiltak for alle barn.

God organisasjonsstruktur

10-faktorundersøkelsen blant ansatte ligger jevnt over høyt. Vi arbeider aktivt med å skape et åpent og trygt arbeidsmiljø.

6.3 Kulturavdelingen

Økonomi

Budsjett og regnskap er i balanse.

En del «småutgifter» innen de ulike tjenesteområdene har økt i kostnad, for eksempel honorar og reise til innleide artister, dyrere trykking av Bjerkreimsnytt osv. I år har dette balansert med litt mindreforbruk på enkelte andre områder.

Drift gjennom året

Det har vært mange kjekke arrangementer i 2023, og vi legger vekt på at arrangementer skal nå flest mulig ulike grupper i kommunen, både ved store fellesarrangementer, som 17.-maifeiring og kulturdag, men også ved oppsøkende arrangementer for skoler, barnehager og på omsorgssenteret.

En målsetning er å få til flere arrangementer som treffer spesielt ungdom mellom ca. 13 – 20 år. Her kan det framheves en konsert under Dalane Kulturfestival på Vikeså Ungdomsskole med rapperen Izabell, og en konsert arrangert på torget i Egersund rettet spesielt mot ungdom. Dette var et samarbeidsprosjekt mellom ungdomsrådene i Bjerkreim, Egersund og Sokndal.

Det er hyggelig å se at aktiviteten tar seg opp igjen på de store fellesarrangementene etter pandemien. Både 17.-maifeiring og kulturdagen med Tønes som trekkplaster var svært godt besøkt.

Vil også framheve viktigheten for kulturavdelingen av å ha et tett og godt

samarbeid med de andre kulturkontorene i Dalane. Dette er et viktig faglig nettverk når rådgiver kultur er alene på sitt fagfelt. Det kan også gi «stordriftsfordeler» for eksempel ved innleie av artister. Samarbeidet om Dalane Kulturfestival annethvert år fungerer på mange måter som «limet» mellom kommunene. Mange av arrangementene på Dalane Kulturfestival 2023 var også svært godt besøkt.

Spesielle utfordringer i året

Det jobbes kontinuerlig for best og mest mulig samarbeid og arbeidsfordeling mellom avdelingene, særlig innen områdene turisme og reiseliv og naturforvaltning og friluftsliv. Ofte er både landbruk, teknisk og oppvekst- og kulturavdelingen involvert med hver sine deloppgaver. Det kan være utfordrende å holde oversikt i fordelingen av arbeidsoppgaver.

Foto: Tommy Ellingsen

6.4 Kulturskolen

Økonomi

Regnskap for 2023 viser et forbruk på 2 837 000, mot budsjettet 2 649 000, altså en sprekk på 188 000. Årsakene til dette er primært høyere fastlønn enn budsjettet.

Drift gjennom året

Vårsemesteret ble ledet av rektor Arne Bjerkreim og kulminerte i en jubileumsforestilling for kulturskolens 50 år lange eksistens i Bjerkreim.

Arne gikk i pensjon i slutten av juni, og Glenn Paulsen overtok som rektor fra 1.august. Ny rektor har forsøkt å sette sitt preg på driften. Dette har kommet til uttrykk gjennom et fysisk og digitalt rydde- og

struktureringsprosjekt, interne elevkonserter og månedlige lærermøter. Kulturskolens ansatte bruker nå Teams for å dele sentrale filer med hverandre. Ny rektor har vært opptatt av å lage et godt samarbeidsmiljø for lærerne. Vår nye rektor har tatt initiativ til og opprettet nettverksmøter for kulturskolerektorene i Dalane, det første gikk av stabelen i Bjerkreim 8. desember.

Vi ønsker at kulturskolen skal være et ressurscenter, i første omgang for kommunens barn og unge, hvor man kan oppleve glede, mestring og fellesskap. Når vi har tid og kapasitet vil vi gjerne bidra med vår kompetanse til andre målgrupper og virksomheter i kommunen. Vi ønsker å være en synlig aktør og har bidratt på følgende arrangementer:

- Bjerkreimsmarken 22. september
- elevkonserter 2. – 6.oktober
- FN-dagen 24. oktober
- besøkskonserter på Omsorgssenteret 20 – 24. november
- julegrantenning 1. desember
- Kulturdagen 3. desember
- julekonserter 4. – 8. desember
- kommunestyrets julekonsert 12.desember

Pr. 1. desember 2023 hadde kulturskolen 151 elevplasser. Fordelingen var: kunstgruppe 27, dans 40, musikkgrupper 18, teater 4, instrumentelever 62. Kulturskolen har hatt en del utskiftninger i staben fra vår- til høstsesong hvor det ble nødvendig å bruke årsvikariater for å kunne være bemannet til sesongstart i august.

Den nye staben har bestått av både erfarne lærere og friskt blod som er samvittighetsfulle og trives i hverandres selskap. Vi bør vurdere hvor mange elevplasser kulturskolen skal ha i den nærmeste fremtiden, slik at vi kan få på plass en fast ansatt stab i tilsvarende størrelse fra august 2024.

Spesielle utfordringer i året

Alle former for samarbeid, nyskaping og utvikling har vært utfordrende. Lærerne jobber i små stillinger og de fleste bare har én ukedag i vår kulturskole. Vi må jobbe for å øke stillinger slik at flere i staben får mulighet til å bidra mer utover sin ukentlige undervisning. Kulturskolen har et allsidig tilbud innen musikk, dans, teater og kunstoppplæring, men det er gjennom prosjektarbeid at vi virkelig kan være synlige utad og bidra på ulike måter i kommunen og i regionen.

Det er svært vanskelig å skaffe vikarer ved plutselige forfall blant lærere til den ukentlige undervisningen, et problem som også de store kulturskolene i Rogaland sliter med.

Musikkgruppene ble fra 1. august kun undervist i kulturbanken. Tidligere har tilbudet også vært på Bjerkreim skule, men ressursbruken til pakking, rigging og transport er ikke forsvarlig. Det bryter dessuten med tanken om å ha et felles miljø for elever og lærere i kulturbanken.

6.5 Bibliotek

Økonomi

Budsjettet for 2023 er i balanse.

Drift gjennom året

Biblioteket har faste lesestunder hver uke med grupper fra barnehagene. Noen klasser fra

mellomtrinnet har fått høre presentasjon og utdrag fra nye og ikke fullt så nye bøker på noen av bibliotekbesøkene sine. Biblioteket arrangerte også et forfatterbesøk til noen klasser på skolene. Utstillinger med bøker om ulike aktuelle tema byttes ut med jevne mellomrom. Det jobbes stadig med samlingsutvikling, for å holde boksamlingen oppdatert.

Spesielle utfordringer i året

En ansatt gjennom mange år gikk av med pensjon, og biblioteket fikk en ny fast ansatt om våren. I høst fikk biblioteket, sammen med de fleste bibliotek i Rogaland, nye nettsider. Disse er utformet spesielt for bibliotek, og er lette å oppdatere med informasjon som er felles for mange bibliotek. Magasinet (bibliotekets lager) har vært gjennom en omfattende ryddesjau, noe som gir et godt grunnlag for rydding i hyllene i bibliotekrommet og videre samlingsutvikling.

6.6 Folkehelse

I Bjerkreim er folkehelsen god og levealderen høy. Innbyggerne i Bjerkreim har gode levekår med høy inntekt og gode boforhold. Bjerkreim ligger over gjennomsnittet på flere indikatorer på folkehelse sammenlignet med de andre Dalane-kommunene, Rogaland fylke og landet som helhet.

Folkehelseinstituttet (FHI) utgir årlige folkehelseprofiler som viser oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne. I folkehelseprofilen sammenliknes nøkkeltall for kommunene med fylket og landet som helhet. I 2023 var temaet «bomiljø», som gjenspeiles i de 34 utvalgte indikatorene. Bjerkreim kommune ligger signifikant bedre an enn landet som helhet på 9 av 34 indikatorer, mens vi ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet på 2 av 34 indikatorer.

Utvidet statistikk fra Kommunehelsas statistikkbank viser at det er spesielt tre indikatorer hvor Bjerkreim kommune skiller seg positivt ut:

1. Få personer mellom 0-17 år som bor trangt (7 % i Bjerkreim vs. 18,3 % i Norge)
2. Få personer over 45 år som bor alene (17 % i Bjerkreim vs. 27 % i Norge)
3. Få ungdommer som er lite fysisk aktive (7 % i Bjerkreim vs. 14 % i Norge)

Samtidig viser statistikk at Bjerkreim kommune skiller seg negativt ut på følgende indikatorer:

1. Høy forekomst av overvekt og fedme (BMI over 25)
 - 17-åringer med overvekt og fedme (30 % i Bjerkreim vs. 22 % i Norge)
 - Gravide med overvekt og fedme (45 % i Bjerkreim vs. 39 % i Norge)
2. Høy forekomst av muskel- og skjelettplager
 - Kvinner og menn mellom 0-74 år (38 % i Bjerkreim vs. 31 % i Norge)
 - Kvinner over 45 år (54 % i Bjerkreim vs. 47 % i Norge)
3. Få ungdommer som er fornøyd med kollektivtilbudet (23 % i Bjerkreim vs. 66 % i Norge)

I 2023 ble det igangsatt og gjennomført flere folkehelseiltak med hensikt å forebygge og redusere forekomsten av muskel- og skjelettplager og overvekt og fedme. I 2023 ble det brukt 262 978 kr i folkehelsemidler, hvorav 107 000 kr var tilskudd fra Rogaland fylkeskommune gjennom partnerskap for folkehelse, 107 000 kr var Bjerkreim kommunes egenandel og de resterende 48 978 kr var restmidler fra tidligere år. Det ble i tillegg utdelt 64 000 kr i fritidsstøtte til familier med økonomiske utfordringer, for å utjevne sosiale helseforskjeller.

7 Levekår

	Regnskap 2023	Budsj (endr) 2023	Budsjett 2023	Forbruk i %	Regnskap 2022
Levekår	82 196	82 505	82 555	99,62 %	72 922
300 Levekår	10 202	10 419	10 065	97,92 %	1 996
301 Integrering	-14 902	-5 834	0	-255,44 %	-6 476
310 Helse	4 586	4 242	3 753	108,10 %	9 851
330 Barnevern	6 178	6 271	5 962	98,52 %	6 589
331 NAV	7 223	3 242	3 242	222,80 %	3 383
340 Pleie- og omsorg	68 909	64 166	59 533	107,39 %	57 578

Tabellen viser økonomisk oversikt over de ulike avdelingene. Regnskap opp mot budsjett, og endret budsjett for 2023, samt forbruk i prosent og regnskap for 2022.

Økonomi

Området har gått med et underforbruk, og dette skyldes i hovedsak stillingen i koordinerende enhet som ikke er besatt. Det er ansatt en person som starter 01.01.2024

Drift gjennom året:

Levekårsfeltet er preget av stort press på alle tjenestene. Turnover har gjort flere tjenester sårbare, og behovet for tjenester har økt betydelig de siste to årene.

Forslag til omorganisering av pleie og omsorg ble vedtatt i kommunestyret. Vi jobber med å realisere organiseringsforslaget.

Det er god prosess med planlegging av Bjerkreim helsesenter. Ansatte, ledere, tillitsvalgte er involvert. Prosesskoordinator i 40 prosentstilling er godt i gang og leder prosessen.

Utfordringer

Det har vært utfordrende med turnover i mestringsenheten og barnevernet. Det er utfordrende å følge utvikling og kvalitetsarbeid i hele sektoren.

7.1 Pleie og omsorg

Spesielle utfordringer i året

Innenfor helsesektoren oppleves et svært stramt arbeidsmarked, og mobiliteten er større enn tidligere. Søkere til stillinger er langt fra det samme som at man får dem ansatt. I 2023 har det også vært utfordrende med rekruttering av sykepleiere i vikariater. Vi har det meste av året vært nødt til å leie inn vikarbyrå for å dekke opp ledige nattstillinger for sykepleiere. Dette har sammenheng med langtidsfravær, og vakanser i sykepleierstillinger.

Fra januar 2024 er disse tilbake i stillingene. Så langt man nå ser, vil det ikke være behov for vikarbyråtjenester i 2024. Det er innført tiltak som arbeid hver fjerde helg for sykepleiere med mer enn 50 % nattstilling som et

prøvetiltak for å rekruttere sykepleiere. Det merkes også at presset på lønn tiltar vesentlig i arbeidsmarkedet i regionen.

Det ble høsten 2023 vedtatt ny organisering av omsorgstjenesten. Stadig mer utfordrende pasientgrupper, hurtig implementering av reformer og krav til oppfølging gjør det nødvendig å se på hvordan tjenestene på best mulig måte skal stå rustet til å møte fremtiden. Det er også behov for en vesentlig styrking av vedtakskompetansen. Forvaltningsenhet er vedtatt innført. Midler til hele omorganiseringen er foreløpig ikke tildelt.

Omsorgssenteret/institusjon

Omsorgssenteret har 26 plasser fordelt på 8 plasser for demente og resten somatiske plasser. Antallet plasser er redusert fra tidligere år, da to av rommene som før var definert som dobbeltrom er omgjort til enkeltrom. Det synes lite aktuelt å la pasienter ligge på dobbeltrom i 2023.

Oversikt liggedøgn omsorgssenteret

År	Liggedøgn	Langtid	Kortid	Øyeblikkelig hjelp
2018	7616			
2019	5343			
2020	5148			
2021	6475	4295	2179	
2022	6875	5461	1129	285
2023	5817	4281	1536	181

Tabellen viser år, liggedøgn, hvor mange brukere på langtidsopphold, korttidsopphold og øyeblikkelig hjelp

Det økte behovet for korttidsplasser gir utslag i mindre inntekter fra beboere, da satsene for korttidsopphold er langt lavere enn inntekter fra langtidsopphold. Korttids-pasienter vil ofte også kreve mer medisinsk oppfølging da de gjerne kommer korttidsopphold etter ulike operasjoner.

Flere og flere pasienter har problemområder knyttet til både somatiske og kognitive tilstander. Behovet for skjerming fra ytre stimuli er økende for pasientgruppen demente. Vi må derfor tilrettelegge avdelingene slik at vi kan ta hensyn til dette. Slike hensyn medfører reduserte plasser for andre pasienter, men vi har likevel vært i en situasjon hvor vi ikke har ventelister på tjenesten.

Gjennom året er belegget svært varierende, avhengig av behovet korttidsplasser og avlastningsplasser.

Det er innledet forhandling med Eigersund kommune for salg av inntil tre plasser i institusjon. Pr. mars 2024 er det ikke signert endelig avtale.

Hjemmesykepleie/kreftsykepleie

Hjemmesykepleien har hatt 82 brukere i løpet av 2023. Omfanget av tjenestetilbudet varierer fra en gang pr. uke til seks ganger pr. døgn. Oppgavene spenner fra dialyse i hjemmet til hjelp med støttestrømper. Antallet pasienter i hjemmesykepleien er forholdsvis stabilt, men omfanget og kompleksiteten i tjenestene som brukerne mottar er økende.

Vi arbeider med tilrettelegging for bruk av velferdsteknologi i hjemmetjenesten. Velferds- teknologi innebærer å gjøre andre vurderinger når det gjelder vedtak og utføring av tjenestene. Det ble tatt i bruk nye trygghetsalarmer fra august 2018. Disse er digitale og har mulighet for å koble til andre tjenester som dørsensorer og ulike alarmsensorer.

I 2023 har det vært oppmerksomhet på å utvide antallet medisindispensere som er plassert ute hos brukere. Medisindispenserne har til hensikt å kunne hjelpe pasienter til å få rett medisin til rett tid, og pasientene som kan bruke disse dispenserne vil kunne oppleve at de blir mer selvhjulpne og ikke trenger innrette livet etter når hjemmesykepleien kommer. Bruk av velferdsteknologi innebærer også endringer i det praktiske arbeidet for hjemmesykepleien.

Hjemmesykepleien vil prøve ut ny teknologi de neste årene. Selv om dette frigjør ressurser, ser vi at det er behov for mer teknologisk kompetanse til drift av velferdsteknologiske tjenester i hjemmesykepleien.

Dette vil også være et styrket behov når man tar i bruk omfattende velferdsteknologisystemer i det nye helsesenteret.

Velferdsteknologi

Bjerkreim kommune responderer selv på alarmer/sensormeldinger og tekniske meldinger fra velferdsteknologiske løsninger som er i bruk. Behovet for en døgnkontinuerlig respons øker. Vi må vurdere både kompetansen og ressursbruken, knyttet til drift av teknologi i tjenester, når kommunen rigger seg for framtiden.

Ressursbruk til bruk av teknologiske løsninger ligger i de enkelte enheter. Det forventes en gradvis økning av slike løsninger, samtidig som behovet for å løse oppgaver på nye måter øker.

Akutt-teamet

Akutt-teamet er en prioritert oppgave, som er til stor hjelp for innbyggere og besøkende i kommunen. Bjerkreim har 14 sykepleiere med 100 timers førstehjelpskurs i regi av Røde Kors.

Nye sykepleiere får kurset så snart det blir anledning. Fagarbeidere bidrar også, og er med på utrykninger ved behov. Det er stabilt antall utrykninger (ca 65 i året), og fortsatt stor spredning i alder på pasienter og type oppdrag.

Akutt-teamet er oftest på skadestedet før ambulanse, og får startet med tiltak. Akutt- teamet rykker ut på alle «røde» oppdrag i Bjerkreim, både sykdommer og skader.

To ganger i året har arrangeres det re-trening i regi av Røde Kors. Det er et godt samarbeid med ambulansetjenesten, og akutt-teamet blir vurdert som et viktig tiltak i helsetjenesten.

Både erfaringen gjennom utrykninger, og den jevnlige faglige oppdateringen bidrar til økt kompetanse blant de ansatte. Kompetanse på akutt og kritisk syke er viktig, spesielt når det gjelder pasienter som får øyeblikkelig hjelp, men også for de som skrives ut fra sykehus som nå er sykere en de var for noen år siden. Denne kompetansen og det faglige fokuset bidrar igjen til å rekruttere og beholde helsepersonell.

Miljøtjenesten

Tjenesten gir tilbud til brukere via støttekontakt, avlastning og heldøgn omsorgs-tjenester. 26 personer har støttekontakttilbud. Vi har lagt om ordningen med støttekontakt slik at vi i større grad benytter fagutdannet personal fra miljøtjenesten til oppfølging av barn og unge fremfor å benytte støttekontakter. Dette har gitt positive gevinster med tanke på mer målrettede og utviklende tilbud til brukerne.

Miljøtjenesten etablerte døgn tjenester fra 2020 og har i 2023 døgn tjenester til tre pasienter.

I 2023 har miljøtjenesten fått omfattende nye tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne og det er forventet ytterligere utvidelse i 2024. Det er i 2024 lagt inn nye økonomiske rammer for å møte disse utfordringene, men tiltakene er omfattende og innebærer rettigheter til brukerstyrt personlig assistent. Om de innvilgede midlene dekker disse ordningene vil være avklart i løpet av våren 2024.

Miljøtjenestens tilbud om heldøgnsomsorg- og pleie er i stadig utvidelse. Det er kjente behov som vil komme i løpet av de neste årene. Et sterkt faglig miljø er viktig for denne enheten i årene fremover.

Mestringsenheten (psykisk helsetjeneste)

Tjenesten har ansvar for tilbud til personer med psykiske vansker og rusutfordringer. Det var totalt 137 brukere av tjenesten i løpet av 2023. Flere av brukerne har benyttet tjenesten i kortere perioder eller i så lite omfang at det ikke ble fattet vedtak. Hovedtyngden av brukere er i aldersgruppen 18 - 49 år.

Rusområdet er et statlig satsingsområde. Det ble ansatt ruskonsulent mot slutten av 2019, som startet januar 2020. Det er gitt statlige midler til delvis finansiering av denne stillingen.

Oppfølging av personer med ROP-lidelser (rus og psykiske lidelser) har et økende omfang og er særs ressurskrevende. Det vil være behov for å utvide psykiske helsetjenester også til kveld og helg. Det er i gang arbeid for å kartlegge om det kan inngås et interkommunalt samarbeid mellom Dalane distriktpsikiatriske senter og Dalane kommune for innføring av Fact-team. Disse teamene opprettes for å ivareta tilbud til personer med særlig utfordrende livssituasjoner med rus og psykisk helse.

I 2023 ble det iverksatt tiltak knyttet til Inn på tunet. Tiltaket har hatt seks brukere, og er åpent tre dager i uken. Dette er et tiltak der brukerne har en aktivitet hvor de får arbeidstrening, være i fysisk aktivitet og øve på sosial kontakt med andre. Arbeidstreningen er både arbeid med dyr og forefallende arbeid, det er turer i skog og mark, og brukerne får trent på å kommunisere og være rundt andre mennesker.

For en del av våre deltakere som tidligere har vært mye alene, og gjerne mangler nære relasjoner, har dette betydd mye. Det å ha noe å gjøre i hverdagen, møter andre mennesker sosialt og får samtidig deltatt i fysisk aktivitet. Vi ser at dette påvirker, og de har fått bedre psykisk helse, bedre fysisk helse og fungerer bedre i

hverdagen samtidig som det ser ut som at rusbruken er redusert. Tilbudet synes å engasjere og gi mestringsopplevelser og gi økt livskvalitet. Pr. nå er det kø på tilbudet.

Kommunal fysioterapeut og ergoterapeut

Arbeider foregår i omsorgstjenesten og helsestasjonen. Hovedmålgruppene er eldre og barn. I tillegg til trening arbeides det også med tilrettelegging.

I 2020 ble det ansatt ergoterapeut i 40 %-stilling. Dette var svært nødvendig og arbeidet med tilrettelegging av bolig og utprøving av hjelpemidler har fått økt oppmerksomhet. Ergoterapeuten utvides til 60 %-stilling i 2024. Hensikten er å få i gang forebyggende arbeid.

Fysioterapi- og ergoterapitjenesten er et viktig element i rehabiliteringssektoren for eldre som kommer til opptrening etter operasjoner. Etter korttidsopphold gir fysioterapeuten også videre oppfølging og trening i hjemmet til pasienten dere hvor det er nødvendig.

Aktivitetssenter

I drift fra 1. januar 2023, i Skjeraberget folkehelsehus. Aktivitetssenteret har fått god tilslutning av brukere og det kan allerede nå se ut som det er behov for å utvide ordningen til femdagerstilbud. Det er 12 til 14 brukere to ganger per uke.

Kjøkken

Kjøkkenet er en viktig del av institusjonen. Sammen med avdelingene sikrer de god ernæring til både beboere i institusjonen og gjennom middagsombringning til hjemmeboende.

Hjemmeboende har tilbud om matombringning fem dager i uken. To av dagene har vi ombringning via frivillige. De øvrige dager bringes maten via hjemmesykepleien.

Fra venstre: Monika Wetlesen-Hagfors og Ann Karin Hammer på omsorgskjøkkenet.

7.2 Helse

Helsestasjonen

Helsestasjonen har et overforbruk på 300 000, dette er personalkostnader, som er justert i budsjettet for 2024.

Drift gjennom året

I 2023 ble det født 28 barn i Bjerkreim, helsestasjonen koordinerer 19 ansvarsgrupper, og har 6 barn med individuell plan (IP). Helsestasjonen hadde tiårsjubileum for å arrangere COS foreldreveiledningskurs (Circle of Security). Vi utførte også COS-kurs for ukrainere, to kursrekker med lokal tolk.

Felles prosjekt om oppfølging av barn og unge med overvekt, samt forebyggende tiltak har gått over i drift i form av arbeidsgruppa «Ung og frisk». Helsestasjonen var på studietur i Danmark i juni for å få mer kunnskap og inspirasjon til dette viktige arbeidet. Årets planlagte foredrag arrangert av denne gruppa ble utsatt til januar 2024.

«Ung og frisk»-gruppa arrangerte livsmestringsuke for 10. klasse for første gang, med ulike tema og foredragsholdere innen helse og livsmestring. Uka fikk navnet «Ung og frisk-uka.» Dette var en stor suksess, og vi tenker at dette skal bli en tradisjon.

Grethe Berntsen og Line Pettersen før livsmestringsuka

Helsestasjonen startet med et helhetlig opplæringstilbud i tidlig intervensjonsverktøy og samtalemetoder, kalt «Tidlig inn». Denne opplæringen fortsetter i 2024, og andre tjenester i kommunen som arbeider med barn og unge blir invitert med. Opplæringen skjer i samarbeid med Sokndal og Lund.

I 2023 kom BUP Egersund til helsestasjonen for å veilede ansatte, samt åpne konsultasjoner for barn og unge som strever. Dette tilbudet var én dag annenhver måned. Foreldre, barnehager og skoler ble invitert inn for å vurdere tiltak og evt. henvisning videre til spesialisthelsetjenesten for det enkelte barn.

Rollen som barnekoordinator er lagt til familieveileder, og arbeidet med å se på organiseringen etter nytt lovverk er startet opp sammen med koordinerende enhet.

Fra januar 2023 ble også skolehelsetjenesten styrket med en 50-prosentstilling, jamfør føringer fra regjeringen.

Spesielle utfordringer i året

En av de ansatte fullførte helsesykepleierutdanning i 2023, og en annen startet. Ressursmessig er det krevende i enheten når ansatte er i utdanning, men viktig å få på plass denne kompetansen.

Legetjenesten

2023 er det første hele året med tre fastleger, samt lege i spesialisering. Det har gitt oss en sterkere tjeneste, og større aktivitet. I løpet av året har tallet på listepasienter økt fra 2800 til 3150. Listepasienter fra andre kommuner blir refundert til Bjerkreim.

Bevegelsesklubben

På Bevegelsesklubben driftes den offentlige fysioterapitjenesten for hjemmeboende innbyggere over 16 år i Bjerkreim. Vi har kommunale tilskudd på totalt 230 % som forvaltes til å levere fysioterapitjenestene, fordelt på 80 %, 80 % og 70 %.

Hoveddelen av praksis er rettet mot hjemmeboende innbyggere over 16 år. Den største pasientgruppa har muskel- og skjelettplager, men det er økende andel barn, unge og voksne med livsstilssykdommer. Klubben har ukentlig grupper for hjerte- og karpasienter og balansegruppe.

Klubben har utført 7190 behandlinger, fordelt på 3662 timer med pasientkontakt. Vi har behandlet 827 individuelle pasienter. 78 prosent har Bjerkreim som bostedskommune.e.

Psykososialt kriseteam

Teamet er klar til å hjelpe personer og i situasjoner etter spesielle hendelser.

Det har vært tre møter og en innsats i 2023. Teamet har hatt to utskiftninger i løpet av året. De to nye medlemmene er i gang med kriseteamskole på Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS Vest).

Arbeid med å organisere teamet med flere nye medlemmer og oppdatering av nye retningslinjer.

Antall utrykninger / oppkallinger: 1

7.3 Barnevern

Drift gjennom året

Gjennom barnevernsreformen og ny barnevernslov, som trådte i kraft 1. januar 2022 og 1. januar 2023 har kommunene fått økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet, nye kompetansekrav er innført og foreldres rettssikkerhet har blitt styrket. Samlet har dette ført til at barneverntjenesten har fått betydelig flere oppgaver og at kravene til tjenesten har økt.

Barneverntjenesten har opprettholdt forsvarlig drift og gitt tjenester av god kvalitet gjennom året, driften har imidlertid vært preget av at ansatte i tre av fire stillinger byttet jobb i 2023. I tillegg har økte kompetansekrav gitt fravær i form av studiepermisjon. Til tross for at vi har klart å rekruttere godt kvalifiserte ansatte, hvor to av tre nyansatte har lang erfaring fra kommunalt barnevern, har turnoveren vært krevende. Stillinger har stått vakante i en periode før nyansatt har kunnet starte, noe som har medført økt arbeidspress på ansatte i tjenesten.

Økonomi

Barneverntjenesten har hatt merforbruk i 2023. Merforbruket skyldes i hovedsak at barneverntjenesten har kjøpt tiltak fra private leverandører. I enkelte tilfeller har tiltak fra eksterne blitt gitt familier som har hatt behov for omfattende og spesialisert oppfølging for å forebygge plassering utenfor hjemmet.

På grunn av den høye turnoveren har det også blitt kjøpt eksterne tiltak til familier som Bjerkreim barnevern kunne ha bistått selv, gitt at kapasiteten i tjenesten tillot det. Videre har overtidskostnadene vært høye.

Selv om barneverntjenestens har hatt merforbruk, har kommunens utgifter til barnevern over tid vært betydelig lavere enn i de andre Dalane-kommunene og snittet i Rogaland, både målt i utgifter per barn i befolkningen 0-17 år, og målt i utgifter per barn som mottar barnevernstiltak i hjemmet. (Tilstandsrapport for Bjerkreim barnevern 2023.)

Barneverntjenesten ønsker å trappe ned bruken av kostbare tiltak fra eksterne aktører, og har derfor ansatt en ekstra barnevernkonsulent i engasjement i 12 måneder i perioden mai 2024 til april 2025. Dermed vil barneverntjenesten bli mindre sårbar, og vi får mer barnevern for pengene. Mot slutten av perioden kan vi gjøre en kost-nytte-vurdering av tiltaket.

Annet av betydning

Oppfølging av anbefalinger etter forvaltningsrevisjon

Rapport fra forvaltningsrevisjon av Bjerkreim barnevern forelå i februar 2023, her ble det gitt tre anbefalinger:

- sikre at det i vedtak kommer fram hvordan barnet sin mening er vektet opp mot annen informasjon og barnevernfaglige vurderinger

- sørge for at den faktiske tilpasningen til alder og modenhet blir synliggjort i dokumentasjon
- opprettholde det gode arbeidet og sette søkelys på samarbeid mellom tjenestene.

Barneverntjenesten har gjennomført intern fagsamling og har utarbeidet en egen utviklingsplan med tre satsningsområder (kvalitet i undersøkelsessaker, vurdering av barnets beste og dokumentasjon i barnevernet). Planen er førende for tjenestens utviklingsarbeid høsten 2023 og 2024, og bygger i stor grad på anbefalingene fra forvaltningsrevisjonen.

Nytt fagsystem:

Bjerkreim kommune deltar sammen med 17 andre rogalandskommuner i prosjektet Digi Barnevern, ledet av Digi Rogaland.

I 2023 har prosjektet jobbet frem kravspesifikasjoner og anbudsdokumenter til nytt fagsystem, som skal gi ansatte og ledere i det kommunale barnevernet støtte til saksbehandling, styring og samhandling, bidra til økt effektivitet, kvalitet og forsvarlighet i barnevernstjenesten og forbedre samhandlinga med interessenter, barn og familier.

Fagsystemet skal inkludere nye faglige rammeverk som lages av Bufdir (barnevernsfaglig kvalitetssystem). Målet er at ansatte skal få faglig støtte med et kunnskapsbasert grunnlag. Sandnes kommune er vertskommune for anbudsprosessen. Valg av leverandør vil skje i april/mai 2024.

7.4 Integrering

Økonomi

Alle utgifter integreringsavdelingen har både til ansatte og til flyktingene dekkes av integreringstilskuddet. Vi får utbetalt integreringstilskudd i fem år hvis flyktingene fortsatt bor i kommunen. Fra og med år tre vil tilskuddet minke år for år. Det er vanskelig å si hvor store utgifter vi vil få de neste årene. Det er helt avhengig av hvor mange av flyktingene som får jobb, og hvor mye de vil bruke andre tjenester i kommunen.

Drift gjennom året

I 2023 ble vi anmodet om å bosette 80 personer. Kommunestyret vedtok 31. januar å ta imot 35 personer. I formannskapet 5. september, ble det etter tilleggsanmodning fra IMDi, vedtatt å bosette ytterlige 15 flyktinger i 2023. 50 flyktinger ble bosatt i 2023, alle fra Ukraina. I 2023 flyttet en familie på fire tilbake til Ukraina, og en person døde.

Ved årsskiftet bodde det 99 ukrainere i Bjerkreim kommune, disse ble bosatt i 2022 og 2023. Disse er fordelt på 35 familier. 17 familier på Vikeså og 18 familier på Bjerkreim. Blant dem er to over 67 år, 63 mellom 18-67 år, 3 går på videregående, 22 i grunnskolealder, 9 under skolealder og 8 går i barnehage.

De fleste familiene leier boliger av private, med unntak av en familie som leier en kommunal bolig. Nesten alle boligene ligger nær Vikeså eller Bjerkreim sentrum.

45 personer har deltatt på norskopplæring ved Eigersund voksenopplæringscenter i 2023.

I løpet av 2023 begynte 26 nye på introduksjonsprogrammet og 24 deltakere avsluttet introprogrammet. Flere er i ulike former for arbeid.

Vi har i 2023 tilbudt introduksjonsprogram. Introduksjonsprogrammet har bestått for hver deltaker av:

- tre dager norskopplæring i Egersund, 10-12 timer/uke
- to dager med introduksjonsprogram i regi av integreringsavdelingen som inneholder
 - norsktrening i Skjeraberget / frivillige deltar deler av dagen med muntlig trening
 - praksis
 - foreldreveiledende kurs for de med barn under 18 år
 - informasjon om arbeidsliv og samfunnsliv
- to timer global kafe en kveld i uka i samarbeid med kirken, Vikeså misjonshus og Bjerkreim bedehus de første seks månedene.

Bedrifter og kommunen har vært særdeles villige til å ta inn deltakere i praksis. En stor takk til dem.

Både barn og voksne har deltatt på fritidsaktiviteter. Barna har gått på svømmekurs, kulturskole, fotball og karate. Flere voksne har begynt i kor og mange trener på kraftverket.

I 2023 startet vi leksehjelp for elevene på Vikeså skule og Bjerkreim skule. Det er integreringskonsulentene som driver leksehjelp, og ei ukrainsk jente i 10. klasse er med på Bjerkreim skule.

Spesielle utfordringer gjennom året

Arbeidsoppgavene er varierte og omfattende, arbeidsmengden har vært høy. Vi har hatt oppmerksomheten på oppgaver direkte rettet mot bosetting og oppfølging av flyktningene, introduksjonsprogram, praksis, arbeid samt lovpålagte oppgaver. På andre områder hadde vi ved årsskifte et etterslep. Dette regner vi med at vil bedre seg utover i 2024 når vi er flere ansatte i integreringsavdelingen.

7.5 NAV

Økonomi

Den store økningen i økonomisk sosialhjelp for 2023 skyldes i hovedsak nye flyktninger som er bosatt i Bjerkreim kommune. Utbetalinger av sosialhjelp til flyktninger øker med cirka 40 % fra 2022 til 2023. Det er og økning på 20 % i utbetalt sosialhjelp til ordinære mottakere. Økning i levekostnader, renter, strøm og så videre er årsaker til dette.

Totalt øker utbetalt sosialhjelp fra 2022 – 2023 med ca 32 %.

Totalt 5,7 millioner kroner, derav 3,4 millioner kroner til flykninger fra Ukraina .

8 Landbruk, miljø og teknikk

	Regnskap 2023	Budsj (endr) 2023	Budsjett 2023	Forbruk i %	Regnskap 2022
LMT	7 079	10 113	27 614	70,00 %	29 451
400 LMT	2 145	2 161	6 172	99,26 %	7 986
401 Bygg og eiendom	5 261	6 393	17 188	82,30 %	18 102
413 Brann - beredskap, feiing og forebygging	184	1 034	3 102	17,83 %	2 740
440 Landbruk	834	1 062	2 764	78,52 %	2 365
441 Skogbruk	-42	25	73	-169,49 %	30

Tabellen viser økonomisk oversikt over de ulike avdelingen. Regnskap opp mot budsjett, og endret budsjett for 2023, samt forbruk i prosent og regnskap for 2022.

Kommunalområdet LMT består av en avdeling for bygg- og eiendom, en avdeling for landbruk og en avdeling for teknisk forvaltning. De ulike avdelingene har egne ledere med budsjett- og personalansvar.

Tjenester knyttet til skog og viltforvaltning ble fra 2023 lagt til et felles kontor for Dalane, noe som har bidratt til å gjøre disse tjenesteområdene mer robust med tanke på bemanning.

Økonomi

Kommunalområdet hadde i 2023 mindreforbruk på de fleste ansvarsområder. Ansvarsområdet 400 hadde også mindreforbruk i 2023. Resultatet viser også moderat mindreforbruk på flere tjenesteområder.

Utfordringer

Det har vært et relativt stort press innenfor kommunalområdet, blant annet med flere investeringstiltak og mange større plansaker. Organisasjonsendringen som er gjennomført i 2022, med tilhørende økning i bemanning, har avhjulpet dette i betydelig grad. Byggingen av Bjerkreim helsesenter er et prosjekt som krever relativt stor innsats fra avdelingen, og som i byggeperioden vil medføre noen utfordringer når det gjelder kapasitet til andre oppgaver.

Bildet er tatt i mars.

8.1 Vann og avløp

Økonomi

Vann- og avløpstjenesten (VA) er selvkostområde som dekkes av gebyrintekter. For 2023 har det vært større inntekter enn utgifter.

Drift gjennom året

VA-området driftes med tre vannverk, ett renseanlegg, en rekke pumpestasjoner og ledningsnett. Denne driften har gått uten særskilte hendelser ut over det som kan forventes.

Når det gjelder vann har det tidligere vært noen utfordringer med at noen abonnenter tidvis opplever misfarget vann. Dette ser ut til å ha bedret seg noe. Kommunen søker å minimalisere dette problemet ved å foreta jevnlig spylinger av hovedledningsnett. Alle vannverkene har god vannkvalitet, noe som dokumenteres med månedlige vannprøvetaking. Analyseresultatene viser at vannet er godt både med tanke på bakterier, pH, farge og smak.

Når det gjelder avløp har driften gått uten nevneverdige problemer i 2023.

8.2 Bygg og eiendom

Økonomi

I løpet av 2023 hadde bygg- og eiendomsavdelingen utgifter som var litt under budsjett, med et forbruk på 92,31%. Året ble preget av en nedgang i strømprisene, men det var en økning i kostnadene til varer og tjenester kjøpt fra eksterne leverandører.

Til tross for reduksjonen i strømprisene, fortsatte vi å sette søkelys på energieffektivitet, noe som resulterte i lavere strømforbruk sammenlignet med året før.

I løpet av 2023 normaliserte leveringene av tekniske komponenter seg, noe som gjorde at vi kunne håndtere eventuelle feil eller utfordringer innenfor normale tidsrammer.

De fleste drifts- og investeringstiltakene ble enten fullført eller prosjektering ble startet.

Drift gjennom året

Driften i 2023 var fremdeles preget av økning i både arbeids- og materialkostnader, selv om vi observerte en betydelig nedgang i leveringstiden på komponenter.

Bygg- og eiendomsavdelingen fortsatte med faglig utvikling av renholdsavdelingen, og har kjøpt nytt og moderne utstyr. Mer enn 50 % av renholderne har nå oppnådd sitt fagbrev som renholdsoperatør. Dette har resultert i økt trivsel på jobben og implementering av nye, moderne metoder i renholdsarbeidet.

Feiret fagbrevet. Mer enn 50 % av renholderne har nå oppnådd sitt fagbrev som renholdsoperatør. Dette har resultert i økt trivsel på jobben og implementering av nye, moderne metoder i renholdsarbeidet.

Denne satsingen har ikke bare ført til bedre inneklima for brukere av våre bygg, men også redusert bruk av kjemikalier. Vi har begynt overgangen til å bruke utelukkende svanemerkede kjemikalier i daglig renhold, noe som er positivt for både brukere, ansattes helse og miljøet.

Vi støtte på noen utfordringer med reparasjon av gatelys om høsten. Dette skyldtes kapasitetsutfordringer hos Skina AS, vår leverandør for reparasjon av gatelys, som også betjener både Bjerkreim kommune og Rogaland fylkeskommune.

8.3 Teknisk forvaltning

Økonomi

Teknisk forvaltning fikk fra 01.01.2023 eget budsjettområde. Ansvarsområdet teknisk forvaltning ligger innenfor budsjett for 2023 med god margin. Grunnen til dette er delvis sykkelønsrefusjoner og delvis høyere inntekter enn budsjettet på gebyrsiden. Innen kart og oppmåling har vi merforbruk som skyldes store utgifter til avgifter, gebyrer, lisenser o.l. Dette er det tatt høyde for i budsjett for 2024.

Ingen andre tjenester ligger samlet sett over budsjett i 2023. Innenfor byggesaker er det i løpet av 2023 registrert høyere inntekter fra byggesaksgebyr enn det som er budsjettet.

Drift gjennom året

I 2023 er det arbeidet videre med tiltak som ble iverksatt i 2022. I tillegg er det i 2023 startet et omfattende arbeid for å oppdatere matrikkelen; for å kontrollere at kommunen legger til grunn korrekte opplysninger i forbindelse med kommunale avgifter mv.

To kommunale forskrifter har blitt revidert og vedtatt i 2023. I tillegg har gebyrregulativet blitt gjennomgått og oppdatert med nødvendige hjemmelshenvisninger. Mye av dette arbeidet er initiert av kommunikasjons- og dokumentasjonsavdelingen, og det har vært utstrakt samarbeid mellom avdelingene. En stilling på teknisk forvaltning har vært øremerket til arbeidet med standardheving av matrikkelen, som startet før sommeren 2023. Arbeidet forventes å pågå utover i 2024.

Samtidig er det gjennomført kartlegginger av eiendommer som er tilknyttet det kommunale vann- og avløpsnett. For eiendommer med krav om vannmåler er det sendt ut krav om installasjon av vannmåler for de fleste landbruks- og næringseiendommer, og vannmålere er blitt installert. Oversikt over vannmålere i kommunen er digitalisert, og alle manuelle føringer er avsluttet. Oversikten oppdateres ved behov.

Ellers er det gjort ytterligere kartlegginger når det gjelder arbeidsrutiner for å effektivisere arbeidet og etablere metoder for internkontroll.

Når det gjelder planarbeid har vi jobbet med flere store og viktige planer; det gjelder kommuneplanens samfunnsdel, samtykkebehandling av tre vindkraftverk, reguleringsendring for NSEP Hetlandskogen, områdeplan for vindkraftverk på Moifjellet, planinitiativ for Vikeså sentrum vest, fortetting i hytteområde på Stavtjørn og reguleringsplan for turistsatsingen Back Yard Camp, blant flere andre.

Byggesaker og andre henvendelser er håndtert fortløpende. Prioriteringsliste for fremtidige tilsyn er begynt på (tilsynsstrategi).

Spesielle utfordringer i året

I forbindelse med at teknisk forvaltning har øremerket en stilling til arbeidet med gjennomgang av matrikelopplysninger, har det vært behov for å leie inn ekstern hjelp. Dette behovet forventes å bestå inntil arbeidet med matrikelgjennomgangen er ferdigstilt, forhåpentligvis innen utgangen av 2024.

8.4 Brann, beredskap, feiing og forebygging

Drift gjennom året

Driften gjennom året har i hovedsak gått som normalt.

Bjerkreim kommune søkte i 2022 om å bli tatt opp som medlem i Rogaland brann og redning IKS fra årsskiftet 22/23. Dette ble avslått, men med åpning for at det kan være en mulighet fra 24/25. Eigersund og Bjerkreim har en samarbeidsavtale med Rogaland brann og redning IKS hvor sistnevnte ivaretar de lovpålagte rollene knyttet

til ansvar for brannberedskap for begge kommunene. Den avtalen som tidligere har vært gjeldende mellom Bjerkreim og Eigersund, ble så reforhandlet for å tilpasses den nye situasjonen. I denne avtalen er det fortsatt Eigersund kommune som har ansvaret for brannmannskapene og daglig drift av brannberedskapen i Bjerkreim.

Spesielle utfordringer i året

Det har ikke vært spesielle utfordringer knyttet til selve brannberedskapen, men det er gjennom året lagt ned en betydelig innsats for å søke å avklare den fremtidige organiseringen av brannberedskapen. Det er utført et stort arbeid med gjennomføring av ROS-analyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse for brannvesenet. Dette er dokumenter som har vært modne for gjennomgang og fornyelse, og også dokumenter som skal må være oppdaterte når vi blir medlemmer i Rogaland brann og redning gjennomføres.

8.5 Landbruk

Økonomi

Inntekter og utgifter for landbruk var i balanse. Det har vært høy aktivitet på landbrukskontoret også dette året. Den ene fagkonsulenten i halv stilling ble pensjonist i sommer, og han har jobbet en god del ekstra over tid for å få unna alle arbeidsoppgavene i avdelingen. Ny, dyktig fagkonsulent ble tilsatt i 70 %, etter budsjettvedtak i kommunestyret i desember 2022 om å øke stillingen med 20 %.

Drift gjennom året

Mesteparten av tiden går til statspålagte oppgaver med forvaltning av flere tilskuddsordninger, og søknader om tiltak etter ulikt lovverk. Forvaltning av produksjonstilskudd med risikobaserte kontroller, er tidkrevende og tar mer ressurser. Kontrollene blir mer målrettet, og det oppdages noen feil som fører til trekk i tilskudd.

Bjerkreimsbøndene er aktive med stadig å utvikle og utvide gårdenes jordbruksarealer. Vi har godkjent flere søknader om nydyrking (samlet 109 dekar), bygging av flere kilometer med jordbruksveier og godkjent og digitalisert mange dekar med innmarksbeite som spredeareal. Det er innført forbud mot dyrking av myr, og det kan bare gis dispensasjon i helt spesielle situasjoner – noe det ikke ble søkt om eller innvilget i 2023.

Foto: Kevin Molstad/Destinasjon Bjerkreim

Innovasjon Norge bevilget ca. 9 millioner (mot 5,8 i fjor) i tilskudd til flere prosjekt i Bjerkreim (femte største potten av kommunene i fylket). To melkebruk fikk tilskudd til bygging av løsdriftsfjøs, en til nytt sauhus og flere til om-/påbygging for ammekyr. INR brukte 46 % av midlene i Rogaland til melkebruk, som har høyest prioritet, 9 % til ammeku, 8 % til storfe og 7 % til sau.

I 2022 hadde ca. 46 % av melkebrukene i kommunen kyrne i løsdriftsfjøs og 54 % i båsfjøs. Løsdriftskravet for storfe som innføres fra og med 2034, er derfor svært utfordrende da det er behov for store investeringer i en næring som over tid har hatt for dårlig lønnsomhet. I jordbruksavtalen ble det for 2024 bevilget 100 millioner kroner ekstra i en nasjonal pott gjennom Innovasjon Norge som skal tildeles for ekstra stimulering til bygging av løsdriftsfjøs for storfe. Samme formål har også heving av maksimal tilskuddssats for disse prosjektene. Dette har alt virket positivt i Bjerkreim, med økende antall søknader til INR.

I 2021 prioriterte kommunene i Rogaland og Statsforvalteren å gi SMIL-tilskudd til bønder som ville fjerne piggråd på eksisterende gjerder, og erstatte dette med ny toppråd. Bjerkreim ønsket å videreføre dette viktige tiltaket, og har fått prioritert tilskudd til slike søknader også i 2023. Vi har tildelt SMIL-midler til renovering av et gammelt, verneverdig hus i Ørdsalen, og eierne ble i desember hedret med kommunens byggeskikkpris.

De tre siste budsjettårene har kommunestyret prioritert å bruke en god del midler på å bygge opp og stadig fornye reiselivsportalen Destinasjon Bjerkreim. Web-portalen, Instagram og Facebook ble lansert sommeren 2021. Oppdragsavtale med dyktige folk hos næringshagen TEAL og en dyktig fotograf, har skapt god aktivitet på sosiale medier i Norge og mange andre land. Målet er flere besøkende til Bjerkreim som legger igjen penger hos de nå 24 medlemsbedrift-ene i 2023, samt de 13 samarbeids-/støttemedlemmene.

Spesielle utfordringer i året

I 2020 – 2022 tildelte Stortinget tilskuddsmidler i flere runder med mål om å motvirke negative konsekvenser for næringslivet av covid-19-utbruddet. Totalt fikk Bjerkreim kommune tildelt 1,6 millioner, der alle tiltakene ble gjennomført og tilskuddene utbetalt. Heldigvis ble 2023 et normalt år uten koronarestriksjon-er.

Klima og miljø er tema som jordbruket har hatt oppmerksomhet på i mange år. Målrettede tilskuddsordninger som nå gjelder for hele Rogaland, har gjort at flere bønder i Bjerkreim har spredd husdyrgjødsel med nedfellingsutstyr, og dermed redusert forurensingen av nitrogen/ammoniakk til luft. Ny gjødselvarselsforskrift har politikerne varslet/skremt med i mange år, og nå kommer den trolig til våren. Innstramminger kommer, men vi håper at den ikke vil føre til at bønder må redusere dyretallet i stort omfang.

8.6 Skogbruk og viltforvaltning

Skogbruk - aktivitet

Bjerkreim kommune sin skogfondskonto hadde ved årsskiftet en beholdning på om lag kr 90.000,-.

I 2023 ble det avvirket knappe 3000 m³ tømmer og det var lite nyplanting. Dette reflekterer lav aktivitet i skogbruket i kommunen.

Til skogsbilveganlegg ble det betalt kr. 225 000 ble utbetalt i tilskudd.

Fjoråret var et overgangsår, Bjerkreim kommune ble en del av et vertskommunesamarbeid for skog- og viltforvaltning i Dalane.

Skogbruk – drift

Den lave aktiviteten i skogbruket frigjorde tid til statspålagte oppgaver og ga den nye skogbruksansvarlige anledning til å bli bedre kjent med Bjerkreim kommune og bøndene.

Risikobasert foryngelseskontroll ble gjort på en av kommunens hogstflater fra 2019, som var regulert til industriformål.

Arbeidet med en kommunal hovedplan for skogsveger er i gang. Dette dokumentet vil gi føringer for prioriteringer for hvilke veier som blir prioritert i behandlingen av tilskuddssøknader.

Tiltaksstrategien for nærings- og miljøtiltak i Dalane er ferdig og sendt ut på høring. Strategien vil føringene for prioriteringene i skogkulturstrategiene i Dalane-kommunene med et sentralt mål om å balansere nyplantet og avvirket areal.

Fellesmøter har blitt gjennomført for å introdusere bøndene til skogbruksansvarlige og -regelverket.

Viltforvaltning - drift

Flere møter om viltforvaltning har blitt avholdt, med introduksjon av ny viltansvarlig.

Etter innføring av ny instruks med oppdaterte satser, ble det investert i nytt HMS-utstyr og obligatorisk kursing av ettersøkspersonell.

Tre anmeldelser ble levert; to om ulovlig jakt og en om brudd på veitrafikkloven og dyrevelferdsloven.

Nye kommunale mål for viltforvaltningen er utarbeidet og sendt på høring, samtidig som en ny bestandsplan for Øvrabygda grunneierlag legges frem.

Viltforvaltning – aktivitet

I 2023 ble det felt 3 elg, 225 hjort og 41 rådyr i Bjerkreim, med fellingsavgifter i henhold til høyeste sats fra Miljødirektoratet.

9 Investeringer

10 Sentraladministrasjonen

	Regnskap 2023	Budsj (endr) 2023	Budsjett 2023	Forbruk i %	Regnskap 2022
Sentraladministrasjon og serviceavdeling	16 492	18 247	17 542	90,38 %	18 919
100 Kommunedirektør	3 232	2 883	2 719	112,09 %	3 051
120 Økonomi	3 053	4 758	4 546	64,16 %	2 479
125 Bjerkreim sokn - drift og overføring	3 437	3 281	3 281	104,74 %	3 403
126 Tilsyn og kontroll	853	879	879	97,07 %	774
130 Personal- og utvikling	3 525	3 518	3 369	100,21 %	3 502
131 Digitalisering/IT	2 388	2 928	2 748	81,57 %	1 867
150 Serviceavdeling	4	0	0	0,00 %	3 843

Tabellen viser økonomisk oversikt over de ulike avdelingene. Regnskap opp mot budsjett, og endret budsjett for 2023, samt forbruk i prosent og regnskap for 2022.

10.1 Organisasjon

Økonomi: Totalt har avdelingen et budsjett på 12,5 mill. 2023 er det første hele året der alle årsverk er medregnet i regnskapet. Regnskapet viser et forbruk på 95 %.

Drift gjennom året: Avdelingen har hatt oppmerksomhet på å fortsette med å etablere seg som en stab-støtteavdeling for de andre kommunalområdene. Avdelingen skal bistå med oppgaver innenfor HR, IT/digitalisering og kommunikasjon og dokumentasjon slik at kommunalområdene kan jobbe spesifikt med sine fagområder. Konkret er dette oppgaver som ansettelse, lønn, sykeoppfølging, pensjon, arkiv, valg, it, digitalisering, mm

Den siste stillingen innenfor IT/digitalisering ble besatt i september 2023. Avdelingen har nå tre årsverk som server hele kommunen innenfor IT/digitalisering.

I 2023 var det kommunevalg, som avdelingen kommunikasjon/dokumentasjon har hatt ansvar for å gjennomføre. Det ble tatt i bruk ny digital scanning av stemmesedler dette året, som både effektiviserte og digitaliserte arbeidet på en bedre og sikrere måte.

I 2023 gikk vi over til skybasert Outlook, Microsoft 365, i tillegg ble det startet prosess med skybasert arkivløsning (Websak +), som skal implementeres tidlig vår 2024.

For å jobbe mest mulig effektivt har vi gjennom året gjort noen erfaringer på hva som fungerer best med tanke på samarbeid. Avdelingene har faste avdelingsmøter hver 14. dag for å koordinere oppgaver og diskutere ulike løsninger mm.

10.2 Økonomiavdeling

Økonomi

Økonomiavdelingen leverer i 2023 et mindreforbruk på ca. 1,7 millioner kroner, mot et mindreforbruk i 2022 på 0,6 millioner kroner. Årets mindreforbruk skyldes hovedsakelig vakant rådgiverstilling i avdelingen, samt reduserte lønnsutgifter ved overgang mellom avgått og nyansatt økonomisjef våren 2023.

Som hovedansvarsområde for økonomiavdelingen ligger overordnet ansvar for kommunens bokføring, utarbeidelse av budsjett og økonomiske planer og fakturering av kommunale gebyrer, avgifter og skatter. Økonomiavdelingen fungerer som en støttefunksjon for de ulike kommunalområdene, og skal være rådgivende organ i økonomiske problemstillinger.

Drift gjennom året

Høsten 2023 ble det ansatt ny økonomirådgiver, slik at kommunens økonomiavdeling nå består av økonomikonsulent, økonomirådgiver og økonomisjef. Nyansatt økonomirådgiver begynte i januar 2024, og skal delta i budsjett og planarbeid, samt jobbe tett med virksomhetsledere i oppfølging og gjennomgang av regnskap og budsjett. Nyansettelsen reduserer avdelingens sårbarhet da det er tenkt at ny rådgiver skal ha overlappende oppgaver med økonomikonsulent.

Økonomiavdelingen har i 2023 hatt ansvar for overgang til skyløsning for kommunenes økonomisystem. Denne prosessen startet høsten 2023, og ble slutført desember 2023. Overgangen gjør at vi holder økonomisystemet vår oppdatert til enhver tid, samt at vi har mulighet til å jobbe mobilt på en mer effektiv måte enn tidligere.

Vi har også i 2023 startet prosessen med å anskaffe Framsikt til bruk i budsjett- og planarbeid. Hovedtygden av implementering og opplæring i Framsikt blir i 2024/2025, hvor de vil følge vårt årshjul med ulike opplæringsetapper.

11 Kommunens interkommunale interesser

11.1 Kommunalt eierskap

Selskap	Eierform	Andel	Styring
Dalane Energi AS	Aksjeselskap eid av Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal.	Bjerkreim kommune har 11,62 % eierdel med årlig utbytte. I tillegg har vi ansvarlig lån.	Ordfører Tone Vaule er i generalforsamling.
Lyse AS	Konsernet er eid av 14 kommuner i Sør-Rogaland.	Bjerkreim kommune har 0,512 % eierdel med årlig utbytte.	Ordfører Tone Vaule er i bedriftsforsamlingen.
Rogaland Revisjon IKS	Interkommunalt eid selskap av 25 kommuner/fylkeskommune i Rogaland/Vestland.	Bjerkreim kommune har 0,52 % av eierskapet.	Magnar Sandstøl er i representantskapet.
Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS (IKA)	Eid av fylkeskommunen, 22 kommuner og to interkommunale selskap i Rogaland.	Bjerkreim kommune har 0,67 % av eierskapet (pr 1/1-22).	Aslaug Marie Undheim er i representantskapet.
Dalane friluftsråd	Kommunalt oppgavefelleskap eid selskap av Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal.	Bjerkreim kommune har 14,33 % av eierskapet.	Ordfører Tone Vaule er i representantskapet.
Magma Geopark	23 ulike eiere, bl.a. to fylkeskommuner og fem kommuner.	Selskapet eiers av to fylkeskommuner, fem kommuner, flere andre offentlige instanser samt mange private aktører.	

Selskap	Eierform	Andel	Styring
Uninor	Interkommunalt eid selskap av Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal.	Bjerkreim kommune har 10,5 % av eierskapet.	Ordfører Tone Vaule er i generalforsamling.
Dalane Miljøverk IKS	Interkommunalt eid selskap av Bjerkreim, Eigersund og Sokndal.	Bjerkreim kommune har 13,02 % av eierskapet.	Ordfører Tone Vaule er i generalforsamling.
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IKS	Interkommunalt selskap med tjenester til 15 kommuner.		Ordfører Tone Vaule er i representatskapet.

11.2 Interkommunalt samarbeid

Samarbeidsområde	Samarbeidsform
Brannvesen	Kjøpt tjeneste fra Eigersund kommune.
Språkopplæring av innvandrere og flyktninger	Kjøpt tjeneste fra Eigersund kommune.
Skatteopprever	Kjøpt tjeneste fra Eigersund kommune.
PPT	Kjøpt tjeneste fra Eigersund kommune.
Vannområdeutvalg for Dalane	Egen stilling i Eigersund der kommunene rundt er med i finansiering.
Landmåling	Kjøpt tjeneste fra Gjesdal kommune.
Innkjøp	Samarbeid med Gjesdal kommune.
Arbeidsgiverkontroll	Kjøp av tjenester fra Stavanger kemnerkontor
Dalane kulturfestival	Avtale mellom Eigersund, Bjerkreim og Sokndal kommuner om felles kulturfestival hvert andre år. Bjerkreim fører regnskapet.

Samarbeidsområde	Samarbeidsform
Krisesenteret i Stavanger	Interkommunal avtale med krisesenteret.
Voldtekstmottaket i Stavanger	Avtale med SUS.
DigiRogaland	Samarbeid med alle kommuner og fylkeskommune i Rogaland om å ta i bruk digitale verktøy for å gi bedre tjenester til innbygger og næringsliv.
Suleskarvegen	Samarbeid om utvikling av reiseliv langs veien. Deltakende kommuner er Gjesdal, Sirdal, Valle, Bykle, Tokke og Bjerkreim. Kostnad 35.000 pr år.

11.3 Lokalt eierskap og sameie

Åsen-huset	Bjerkreimshallen	Dalane Folkemuseum	Vinterlandbruksskolen på Jæren
Eid av stiftelsen Åsen	Eid av stiftelse	Eid av stiftelse	Eid av stiftelse
Bjerkreim kommune har eierdel i stiftelsen.		Regionmuseum for Dalane.	
Vi har styrerepresentant. Karl Johan Engelhart-Olsen er valgt for 2023-2027.	Vi har styrerepresentant. Olinn Herikstad er valgt for 2023-2025.	Vi har styrerepresentant. Olinn Herikstad er valgt for 2023-2025.	Vi har styrerepresentant. Inger Merethe Bjerkreim er valgt for 2024-2027.

11.4 Medlemsskap

Organisasjon	Effekt	Kostnad
Næringsforeningen i Stavanger	Interesseorganisasjon for næringslivet i regionen. Det er egen ressursgruppe for Dalane.	Kr 11.900.

Organisasjon	Effekt	Kostnad
Bjerkreim Næringsforening	Vi deltar som bedrift i lokalt næringsarbeid. Som samfunnsaktør har ordfører og kommunedirektør invitasjon til alle styremøter.	
Region Stavanger	Del av regionalt destinasjonsselskap. Mulighet for å publisere aktiviteter i vårt område.	Kr 30.679. 11 kr/innbygger.
Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK)	LNK skal arbeide for å skape positive holdninger til nynorsk språk og kultur og for at kommunene og styresmaktene tar disse sakene opp gjennom sine planverk	Kr 14.915.
Landssammenslutninga av Norske vindkraftkommuner (LNVK)	Formålet er å bygge opp et nasjonalt nettverk av vindkraftkommuner. Det er 49 medlemskommuner.	Kr 66.295. Basert på innbyggertall og installert effekt.
Landssamanslutninga av vasskraftkommunar (LVK)	LVK har som formål å ivareta medlemskommunenes interesser i alle spørsmål med tilknytning til kraftutbygging, energi, kommuneøkonomi og naturmiljø. Det er 172 medlemskommuner.	Kr 7.500.
Norsk Kulturskuleråd	Interesse- og utviklingsorganisasjon som arbeider for å fremme kvalitet i opplæringen innen kunst og kultur for barn, unge og voksne med utgangspunkt i de kommunale kulturskolene.	Kr 8.125.
Bjerkreimsmarken	Formål å arrangere «Marken» i Bjerkreim kommune med tilknytning til landbruksnæringen og det øvrige næringslivet i bygda. Ordfører Tone Vaule er valgt som representant fra Bjerkreim kommune.	
Kommunenes sentralforbund (KS)	Kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og landets største offentlige arbeidsgiverorganisasjon. Alle kommuner og fylkeskommuner er medlemmer. KS arbeider for en effektiv og selvstendig kommunesektor som ivaretar innbyggernes behov.	Kr 285.216.

Organisasjon	Effekt	Kostnad
New Kaupang	En «non profit» organisasjon og har til hensikt å hjelpe og etablere kraftintensiv industri i Rogaland. Rogaland fylkeskommune er største bidragsyter.	Kr 125.000.

12 Beredskap

Økonomi

Det blir ikke budsjettet med egne midler til beredskap. Utgiftene ligger i rammen til enhetene. Funksjon som beredskapskoordinator i 20% stilling er lagt under kommunedirektøren.

Hendelser gjennom året

Det er flere hendelser som er loggført i kommunens beredskapssystem. Det mest relevante i 2023 var følgende:

- 6. mai: Storbrann i driftsbygning på Ognedal og lyngbrann på Tjørn
- 20. oktober: Orange farevarsel, svært kraftige vindkast i indre strøk av Rogaland.
- 20. november 2023 vedtar Helse- og omsorgsdepartementet av Covid-19 ikke lenger er en allmennfarlig smittsom sykdom. Samtidig oppheves Covid-19-forskriften.
- 16. desember: Flomfare, oransje nivå for hele Vestlandet og sørover til Agder.
- 20. desember: Stormværet "Pia", stedvis mye nedbør og rasfare i Rogaland.
- 26. desember: Det meldes om vindkast på oransje nivå, østlig retning.

Andre innrapporterte hendelser fra nødetatene blir ikke registrert på samme måte, men det kan nevnes kritiske helseoppdrag og brann i privat eiendom.

Fra 1.oktober 2023 ble det innført nytt krisehåndteringsverktøy; RAYVN, for alle kommunene i Norge. Det har fra september 2023 blitt arbeidet med å bygge opp strukturen i RAYVN lokalt. Dette er et pågående arbeide som går parallelt med opplæring av kriseledelsen og andre sentrale aktører i det nye systemet. Statsforvalteren har bidratt med ulike øvelser for kommunen som Bjerkreim har deltatt i.

Utfordringer

Det er viktig å understreke at situasjonen knyttet til invasjonen i Ukraina og Russland med væpnet konflikt fortsatt følges tett via beredskapskanaler.

13 Internasjonal kontakt

Zboriv-ordfører Ruslan Maksymiv og daværende ordfører i Bjerkreim, Kjetil Slettebø, signerer avtalen.

Kommunen fikk i 2023 ny vennskapskommune, ukrainske Zboriv. Dette kom som initiativ fra ordfører i Sokndal og ble gjort som en felles sak for kommunene i Dalane og med kommuner i Ukraina. Vi hadde politisk behandling av saken og det ble signert avtale mellom ordførerne i september 2023. De fire ordførerne fra de Ukrainske kommunene var da på besøk hos våre kommuner i Dalane.

Det har ikke vært besøk til/fra vår vennskapskommune Plunge i Litauen i 2023.

14 Sentrale kommunestyrevedtak

Oppsummeringen med en del av kommunestyrevedtakene.

Saksnr	Sak	Ansvar	Kommentar
002/23	Bosetting av flykninger i kommunen i 2023	Levekår	Gjennomført.
006/23	Moifjellet vindkraftverk – samtykkebehandling.	LMT	Vedtatt.
007/23	Trollåsen vindkraftverk – samtykkebehandling Bjerkreim kommune	LMT	Avslått.
008/23	Vindkraftverk Litle Svela – samtykkebehandling Bjerkreim kommune	LMT	Vedtatt.
009/23	Behandling av PlanID 2017003, Detaljregulering Fv. 504 Bueveien, Osland-Skrettingland	LMT	Vedtatt.
010/23	Utvidet låneopptak og bruk av lånegaranti	Økonomi	Vedtatt.
017/23	Utvidelse av aksjekapital og ytterligere lån til North Sea Energy Park	Komm.dir.	Gjennomført.
021/23	Stipendordning nye sykepleiestudenter	Levekår	Gjennomført.
022/23	Søknad fra Bjerkreim idrettslag om midler for etablering av fortau og oppgradering av kommunalt areal ved stadion	LMT	Vedtatt.
023/23	Vennskapskommunesamarbeid med Zboriv kommune i Ukraina	Komm.dir.	Vedtatt.
024/23	Årsrapport og regnskap 2022	Økonomi	Vedtatt.
028/23	Lyse AS – utbetaling av utbytte og omgjøring til ansvarlig lån, godkjenning av låneavtalen	Økonomi	Vedtatt.
029/23	Budsjett for bygging av nytt helsesenter	LMT	Vedtatt.
034/23	Planinitiativ til områdeplan for vindkraftverk på Moifjellet	LMT	Vedtatt.
035/23	Framtidig organisering av pleie og omsorg	Levekår	Vedtatt. Ikke midler til gjennomføring.
038/23	Kontroll og godkjenning av kommunestyrevalet 2023	Kom.Dok.	Vedtatt.
040/23	Val av ordfører for perioden 2023-27	Kom.Dok.	Vedtatt.
087/23	Bosetting av flykninger i kommunen i 2024	Levekår	Vedtatt.
095/23	Handlings- og økonomiplan 2024-2027	Økonomi	Vedtatt.